

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petlirvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Boj za volilno pravico.

Govor dr. Šusteršiča v seji dne 5. novembra.

Prijaznosti g. dr. Klumparja se moram zahvaliti, da sem takoj dobil besedo. To tudi pojasni, zakaj sem vpisan med protigovornike.

Nikakor si ne prikrivam velikih nedostatkov in pomanjkljivosti, ki jih ima načrt odseka za volilno preosnovo. Posebno Jugoslovani bridko čutijo te pomanjkljivosti. Toda, gospoda moja, velika napaka je, ako se vpoštevajo le senčne strani, le nepopolnosti predloge in se le po teh nedostatkih ustvarja sodb. (Pritrjevanje.) Treba je upoštevati tudi dobre strani, primerjati prednosti načrta z nedostatkami, potem je mogoče sestaviti bilanco ter se odločiti za predlogo ali proti nji.

Mi dobro poznamo te pomanjkljivosti vol. reda in jih tudi bridko čutimo. Ker pa smo demokratska, ljudska stranka (pohvala), zato ne moremo prezreti dobrih strani, prednosti te predloge. Mnogo napak, mnogo nedostatkov nosi novi načrt volilnega reda, toda eno je gotovo. S stališča ljudskega napredka, ljudske svobode in ljudskega razvoja in države, je ta predloga velikanski napredek v primeri s sedanji razmerami. (Živahna pohvala in ploskanje).

Zato je izredno važno in nujno — o tem je gotovo prepričana pretežna večina poslancev — da zbornica čimprej izreče svojo sodb o tej predlogi (Klici: Tako je!)

Že predgovornik je dokazal, da je stvar nujna zaradi kratkega časa, ki še preostaja tej zbornici. Zato vas vprašam: Kateri resen politik si upa prevzeti odgovornost, da ljudstvo še enkrat voli po starem volilnem redu? (Pohvala.) Noben resen politik ne more prevzeti te odgovornosti. Odkar je to vprašanje na dnevnem redu, videli smo na odgovornih mestih visoke aristokrate ki so se zavedali velike odgovornosti ter uvideli, da se nove volitve ne morejo vršiti po starem načinu. (Živahna pohvala in krik.) Vol. red pri zna načelo splošne in enake vol. pravice. Vem pa tudi dobro, da nam novi načrt ne prinese mehanične enakosti, tudi narodne enakosti. (Choc in Sternberg: Te razlike pa so nepotrebnosti!) Kdor zna šteti do sto, to dobro ve; torej gotovo tudi gospoda Choc in Sternberg! V tem smo edini vsi Slovani, da nam novi vol. red ne prinese popolne narodne enakosti. Ako

pa primerjamo ta vol. red z vsemi nedostatkami z veljavnim vol. redom, moramo trditi, da pomeni novi vol. red velik napredek. Tega tudi radikalni Čehi in Sternberg ne morejo utajiti.

Ali imamo Slovani večino v tej zbornici? Ali nam obstoječi vol. red daje naše pravice? Gotovo ne! Tudi novi vol. red nam ne prinese popolne pravice, toda krivica bode mnogo manjša. (Tako je!)

V polit. boju si je brez prelivanja krvi mogoče pridobiti le relativni napredek, nikdar pa ni na en udarec mogoča popolna zmaga, absolutna pravica. (Res je!)

Ali hočete z revolucijo doseči popolno pravico? Gotovo ne! Taka predloga je mogoča le z velikimi žrtvami, drugače ne. V socialnem oziru pa nam novi vol. red prinese popolno enakost. (Tako je!) V vertikalni smeri bode torej vsi volilci enako pravico. Mi dobimo socialno, demokratsko ali ljudsko enakost. In to, je velik napredek te vol. preosnove. To je glavna stvar. In temu napredku žrtvujemo vsi narodi, tudi nemški.

Dva vnanja razloga govorita za nujnost. Prvi je, da je navzlic vsem oviram odsek dovršil svoje delo in nam predložil poročilo. Pred meseci, da pred tedni še nihče ni mislil, do bode odsek dovršil svoje delo. Ker pa se je to zgodilo, nam priča, da je odsek delal v prepričanju, da se vol. preosnova mora izvršiti. (Pritrjevanje).

Drugi moment je, da vse večje narodne stranke odločno zagovarjajo to predlogo, torej vse one stranke, ki nosijo odgovornost nasproti svojim narodom. Ponavljam torej, da kot narodna stranka čutimo pomanjkljivosti predloge. V drugem branju se bomo potrudili, da odpravimo te pomanjkljivosti v pravilnem parlamentarnem boju in da dobimo večino za svoje predloge. Ker pa je zadnji čas, da zbornica izreče svoje mnenje o predlogi v celoti in o vseh prepornih vprašanjih, zato glasujemo za nujnost.

(Živahna pohvala in ploskanje. Govorniku častitajo.)

Volilna preosnova.

Dunaj, 8. nov. 1906.

Drugo čitanje.

Danes je zbornica nadaljevala drugo čitanje volivne preosnove. Govorili so danes poljski demokrat Breiter, vsenemški po-

slanec Kasper, soc. demokrat dr. Adler, Rusin Romanczuk, Čeha Šramek in dr. Dvořák, dr. Weiskirchner, Schrott, grof Stürgkh in slovenski poslanec dr. Vovšek ter ministrski predsednik baron Beck. Zanimiva sta bila danes Romanczukov in Vovškov govor. Rusini so po novem načrtu relativno najbolj prikrajšani izmed vseh narodov. Navzlic temu je rusinski voditelj Romanczukov govoril jako zmerno. Naglašal je mej drugim, da za Nemci dobe Slovenci in Rumuni razmeroma še največ poslancev. Pride pa čas, ko bodo tudi Rusini dobili številu prebivalstva primerno število mandator. Grof Stürgkh je prečital pragmatično izjavo v imenu ustavovernega veleposestva. Ta izjava je povsem politična elegija. Grof Stürgkh naglašal, koliko je nemško veleposestvo storilo za državo, avstrijsko misel in delo v parlamentu. Čutilo in delovalo je vedno v svobodnemiselnem in nemškem duhu. In sedaj? Nehvaležnost je plačilo sveta. Novi načrt odpravi privilegije veleposestva. Ali bode to državi na korist, o tem bode govorila zgodovina. Ako pojde parlamentarni voz pod pot, ako bode oškodovan nemški narod, nemško veleposestvo odklanja vsako odgovornost.

Zadnji današnji govornik je bil dr. Vovšek. Izjavil je, da pozdravlja načelo splošne in enake volivne pravice. Žal, da to načelo narodne enakosti ni izvedeno v predloženem načrtu. In to velja v prvi vrsti o Slovencih na Koroškem in Štajerskem. Govornik dokazuje s številkami koliko prednost daje načrt Nemcem. Te krivice se morajo popraviti v nadrobni razpravi. Ako se to zgodi, pozdravili bodo vsi Slovenci z veseljem novi volilni red. (Živahno odobravanje.) — Govor objavimo po zapisniku.

Najodločnejše je danes govoril proti načrtu tirolski konservativec Schrott. Zahteval je pluralno volivno pravico in volivno dolžnost.

Ministrski predsednik baron Beck pa je v prvi vrsti tolažil veleposestnike, češ, da morejo stopiti med ljudstvo ter se vrniti v zbornico kot ljudski poslanci. Priznal je, da je kot varuh sprejel volivno preosnovo kot rešenja, ki mu je delal mnogo skrbi. A ta rešenje uspeva, raste in se razvija. To daje vladi upanje, da bode volivna preosnova v blagor državi in njenim narodom brez razlike stanov.

Jutri zbornica nadaljuje razpravo. Zanimanje se že plega in razni poslanci govore le maloštevilnim poslušalcem — za zapisnik.

NOTRANJE-POLITIČNI PREGLED.

Proračunski odsek je v včerajšnji seji razpravljal o Böheimovem predlogu glede na poštno-brzojavne uradnike in uslužbence. O zadevi je obravnaval odsek že leta 1902 in leta 1905. Nujni predlogi naj bi po svojem bistvu obsegali resolucije, ki pozivljajo vlado,

naj stori nekaj gotovega. Za izvedbo je odgovorna uprava, to je vlada. Ker se je že o zadevi ponovno izjavila zbornica, mora prevzeti zato tudi vso odgovornost. Vse stranke so obljubile, da hočejo krepko podpirati zahteve poštinih uslužbencev. Poročevalec razpravlja obširno o sedanjem stanju in o zahtevah poštinih prometnih uradnikov. Dokler ne uredi napredovanja v službi, morajo od spodaj gori zboljšati razmere in osobito urediti vprašanje o praktikanth.

Pododbor ustavnega odseka je odobril z nebitvenimi izpremembami novi zakon o muniteti. Odseku poroča o zadevi dr. Grabmayr. Na predlog poslanca Sylvestra bodo tudi razpravljali o izpremembi delegacijskega zakona.

Gospodsk zbornica razpravlja danes o naftni predlogi, o zvišanju državne garancije za progo Trident-Male in o lekarniškem zakonu. Ni izključeno, da razpravlja gospodsk zbornica tudi o predlogah glede na galske zemljiške knjige in o zakonskih načrtih glede na havziranje in o racioniranju pese.

Svobodni vsenemci so na svojem dunajskem strankarskem shodu sklenili resolucijo, ki odobrava postopanje strankinih poslancev v zbornici in v odseku za volilno preosnovo. Stranka zahteva še nadalje splošno enako in direktno volilno pravico in pozivlja svoje poslance, naj nastopijo z najostrejšimi parlamentarnimi sredstvi, če bi bilo to potrebno za koristi nemškega ljudstva. Nem. ljudska stranka na Češkem je naznanila sklep glede na skupni nastop vseh nemških strank v veliki nemški stranki. Wolf je izjavil, da se ustanovi v doglednem času velika nemška narodna in svobodnomiselna stranka, a da se mora počakati, dokler se zadeva naravno ne razvije. Naročili so vodstvom stranke po raznih provincih, naj se izjavijo o predlogu nemške ljudske stranke glede na združitev nemških strank.

Proti grofu Sternbergu objavljajo »Narodni Listy« uvodnik, ki pozivlja grofa, naj dokaže svojo trditev, da je podkupila vlada list ali naj svojo obdolžitev v javni zbornični seji prekliče. Če tega ne stori, izjavlja uredništvo »Narodnih Listov«, da je Sternberg navadni lažnik in častikradež.

Vladne odredbe o priznanju studij na italijanskih vseučiliščih v Avstriji izidejo po mnenju italijanskih poslancev koncem tega meseca.

Tirolsko kmečko blagajno v Inomostu ustanovi »Tirolska kmečka zveza«. Metali so proti blagajni polena trgovska zbornica, tirolski kulturni svet, torej ljudje, ki stoje ravno tako visoko, kakor naši liberalni ljudski prijatelji. A zaman so bili vsi njihovi napor. »Kmečka zveza«, ki ima 18.000 članov, je končno izposlovala dovoljenje za ustanovitev »Kmečke blagajne«.

LISTEK.

Na Bled.

Izza sezone. — Piše O. Bolan.
(Dalje.)

Promet je torej kaj živahen. In ni čuda, saj se stekajo tukaj najrazličnejši narodi: govoril sem s Slovenci, Rusi, Malorusi, Čehi, Poljaki, Slovaki, Hrvati, Srbi, Makedonci, občeval z Nemci, Italijani, Furlani, Madjari, Francozi, Angleži, Irci, v dotiko sem prišel poleg Evropejcev tudi z Američani in Afričani; Morda je bilo tudi kaj Azijatov in Avstralcev, pa nisem naletel nanje; v »Zdraviškem listu« so morda tudi kateri vpisani.

Najbolj so se zastopniki drugih narodnosti, zlasti Madjari in Poljaki, čudili dvema stvarima: naši organizaciji in pa dejstvu, da pri nas ni judov, ki bi drli kristjane. Imponirala jim je zavednost našega ljudstva in pa njega politična in gospodarska izobrazba. Nekaterim sem po cele ure, po cele dni celo razlagal organizacijo, opisoval delovanje združenja, posojilnic, pripovedoval o delovanju izobraževalnih društev, in njih odsekov; pozabil seveda tudi nisem Marijinih družb in krščanske zavesti, ki se čedalje bolj utrjuje in zmaga med nami. Kako si je marsikdo — čeprav ni

bil ravno posebno veren katoličan — želel vse to prestaviti v svojo domovino, kako si je želel organizacije zlasti požrtvovalnih delavcev, ki ne delajo za plačilo ampak iz ljubezni do trpečega naroda. — Prav posebno se je navdušil neki ogrski višji sodni predsednik, poseben prijatelj nadškofa iz Kalocze. Silno ga je bolelo, da na Ogrskem judje tako grozovito izžemajo ljudstvo in se kljub svojem lepemu premoženju ne morejo iztrgati iz krempljev teh pijavk. Vlada, in zlasti sodnija — pravi — bi radi pomagali, pa ne gre in ne gre, judje imajo kmeta preveč zaslužnena: ves denar je v judovih rokah, kdor hoče imeti posojilo, mora k judu ponj; trgovine po vaseh, gostilne, nakupovanje pridelkov, vse je spravil jud podse. Ljudstvo je vsled tega izgubilo vso energijo in kakor mrtvično pase s svojo krvjo svoje krvose. Zato je hotel v najmanjše podrobnosti izpoznati vse naše združeno delovanje in obljubil sem mu, da mu preskrbim pravila vseh zavodov, ki se bavijo z narodnim gospodarstvom. Skušal bo — pravi — vse to z nadškofom natančno proučiti in vneti mlajšo generacijo za nesebično narodnogospodarsko delo.

Poleg takih zanimivih razgovorov s tujimi ljudmi, ljudmi drugačnih nazorov, drugačnih navad, se ti pa nudi na Bledu tudi drugačna zabava in razvedrilo. — Morda se rad

udeležuješ iger na prostem: kegljanja, Lawn tenisa i. dr., za vse je obilno preskrbljeno. Za Lawn tenis se ponavadi priredi vsako leto mednarodni turnir in razpišejo darila. Morda te zanima korianolli s čolnichi zvečer po jezeru, ali pa podnevi cvetlična tekna na jezeru. Mogoče je tudi, da si velik ljubitelj glasbe: vsak dan jo lahko poslušas od petih do pol osmih popoldne, ko igra v paviljonu zdraviškega parka, oziroma enkrat na teden na drugem koncu jezera v paviljonu Petranovega hotela. Če ti pa še to ni dovolj, greš pa lahko zvečer še k godbenim in pevskim koncertom, ki jih prirejajo razni hoteli za svoje obiskovavce.

Istotako se lahko udeležiš koncertov, ki jih prireja zdraviški odbor in zdraviška godba v dvorani zdraviškega doma. — Te vrste zabave ti torej ne manjka. Seveda te bo pogosto bolj kot ves šum razveselila hrepeneča pesmica, ki z rahlo se zibajoče jezerske gladine čarobno odmeva v tiho noč . . .

Najveličastnejša javna prireditev je pa vsako leto slavnostna razsvetljava jezera in vil krog njega zvečer pred 18. avgustom na slavo Nj. Veličanstva cesarja. Kakor začarana sta takrat jezero in bližnja okolica. Ladice, okrašene z raznobarnimi balončki, švigajo liki goreče vodne pošasti semterje, se zadevajo druga ob drugo, umikajo in love; vse

to gibanje in vrvenje pa spremljajo veseli glasovi godbe in navdušenega petja. Hiše in vile ob jezeru fantastično razsvetljene se zde kot bajni gradovi iz pravljice sveta »tisoč in ene noči«. In kakor bi se odpirali vulkani, tako bruhla s tál prekrasen umetelni ogenj grad pa kakor velikanski zmaj bljuje ogenj na jezero iz svojega žarečega žrela in stega dolge ognjene kremplje po vsej krasoti, ki se razprostira pod njim. Vse prevzet je človek, ko to gleda, skoro ni moč verjeti, da je resnica, kar gledajo njegove oči; in ko ves ta čar premine, se zdi, kakor bi bilo vse le lepe sanje . . .

Pa kdo bi naštel, kdo popisal vse, kaj si privoščiš kot letoviščar, saj nas je posejlo celo umetni skakač v vodo. Mene ta človek — žaba — ni spravil iz ravnotežja, dasi so ga moji sogosti menda mnogoštevilno počastili in ga plačali po vrednosti njega »umetnosti«, kakor je zahteval na lepkih od odličnejših gostov.

Takole vsak teden enkrat ali dvakrat je bilo napovedano tudi kako predavanje, večinoma so bile umetno- ali naravno-zdravniške »kapacitete«, ki so razvijale za dobro plačo svoje ideje in hotele prekopicniti vse zdravniške in vso dosedanje zdravniško prakso kot nespametno, škodljivo, popolnoma pogrešno v bližnje jezero in jo vtopiti v njega valovih. (Dalje prihodnjič.)

NASKOK ČEHOV NA BUDJEJEVICE.

Nemški listi so polni tožb in če bi človek sklepal po teh tožbah na izid občinskih volitev v Budjejevicah, tedaj bi trdil, da so Budjejevice za Nemce izgubljene. Nemški listi javkajo, da so se včeraj Čehi obnašali tako samozavestno, kakor bi bili gospodarji mesta. Češki delavci združeni s češko mladino so imeli zaseden trg pred magistratom. Nemški trgovci so zaprli prodajalne, ker so se bali Čehov. Listi poročajo o številnih izgredivih. Iz Prage je prišlo v Budjejevice hujškat mnogo nemških buršev. Sedaj se Nemci pritožujejo, da so Čehi tem buršem navlihi ušesa. Kar so iskali, to so dobili! Izgredi so zvečer tako narastli, da je končno prišlo vojaštvo in sicer šest stotnj 91. in več stotnj pešpolka št. 28. Čehi so pozdravili došle vojake pešpolka št. 28, ki se nabira v Pragi, z burnimi ovacijami. Nemci sleparijo na vse mogoče načine. O značilnem slučaju, ki kaže način nemškega sleparjenja s pooblastili poročajo češki listi. Gospod Holy iz Pribrama, ki ima vol. pravico v Budjejevicah, se je pripeljal v Budjejevice, da voli s Čehi. Ko g. Holy stopi v volivni lokal, vidi, kako hoče neki Nemec ravnokar voliti zanj s pooblastilom. G. Holy je ogorčeno protestiral in izjavil, da on ni nikomur dal pooblastila. Tako se dela s pooblastili, kjer imajo teroristi moč v svojih rokah. Mestna budjejeviška občina postopa surovo in zapira češkim volivcem pot na volišče. Poslanci dr. Baxa, Brdlik, Dvořak, Fresl, Malina, dr. Zatkala so se radi tega pritožili. Mnogo čeških volivcev tako ni moglo priti na volišče, policaje, ki so to povzročili, se pa tudi ni moglo doognati, ker so pred nasilnostmi odložili svoje številke.

Volilne pravice v tretjem razredu se je poslužilo nad 93 odstotkov volivcev. Komisija je zavrгла 31 pravihnih čeških pooblastil in je priznala mnogo ponarejenih nemških pooblastil tako da Čehi izgube s tem okoli 60 glasov.

CESAR V BUDIMPEŠTI.

Cesar bo v Budimpešti navzoč, ko odkrijejo spomenik Andrassyju. Umetniki delujejo na to, da bi se udeležil vladar tudi otvoritve muzeja lepih umetnosti.

OGRSKA.

O carinah, ki naj bi jih vpeljali po l. 1907, je že obvestila ogrska vlada avstrijsko. Ogrska vlada namerava uvesti carino na gotove izdelke avstrijske industrije, za v Avstrijo uvažano ogrsko živino, moko in vino bi naj pa Avstriji uvedli carino. Mažarska vlada hoče uvesti za izdelke avstrijske tekstilne industrije veliko višje postavke, kakor za ogrske agrarne produkte. Za uvoz tekstilnih izdelkov bi se moralo plačati pri uvozu na Ogrsko približno 44 K za 600 kg. Jako nižje postavke pa predlaga ogrska vlada za uvoz agrarnih produktov z Ogrske v Avstrijo.

Ogrski državni zbor je nadaljeval in končal podrobno razpravo o pospeševanju industrije. Nato so pričeli razpravo glede podpore pri zgradbah trgovinskih ladij.

PROGRAM ITALIJSKEGA MINISTRSTVA.

Na shodu v Cataniji je obrazvil italijanski zakladni minister Majorana parlamentarni program italijanskega ministrstva. Vlada hoče gledati, da se vzdrži ravnotežje v proračunu. Za izpolnitev armade hoče vlada povišati pri izrednih izdatkih vsoto 16 na 20 milijonov lir. Naposled je več zakonskih načrtov o izboljšanju železniške službe in o varstvu spomenikov. Minister se je tudi skliceval na izboljšanje finančne razmere. Proračun l. 1888 — 89 je izkazoval 465 milijonov deficita medtem ko izkazuje oni za leto 1906—07 aktivni prebitok 63 milijonov.

PRESTOLNI GOVOR V ČRNOGORSKI SKUPŠČINI.

Dne 8. t. m. so otvorili v Cetinju črnogorsko skupščino. Knez Nikolaj je naglašal, da je vedno želel kot demokratični knez, da da kot demokratični knez ustavo, ki naj zagotovi svobodo državljanom. Bolj kot kedaj so trdne prijateljske razmere med ruskim in črnogorskim ljudstvom. Obisk prestolonaslednika Danila ob navzočnosti avstro-ogrškega prestolonaslednika dokazuje, da so razmere z Avstro-Ogrsko prijateljske. Zveze z balkanskimi državami so prijateljske in trajne. Knez obeta, da hoče vedno čuvati koristi in braniti vernike onstran meje.

MINISTRKE KRIZE V NEMČIJI IN PRUSIJI.

Nemški cesar je odobril prošnjo pruskega poljedelskega ministra Podbielskega glede na njegov odstop. Vedno bolj se množe poročila o odstopu nemškega kanclerja kneza Bülowa. Baje postane njegov naslednik načelnik generalnega štaba grof Moltke. Govori se tudi, da nameravajo ustanoviti mesto podkanclerja.

RUSIJA.

V Dombrovski pri Lodzu so nastali spopadi med delavci raznih političnih strank. Dva delavca sta bila ustreljena, dva nevarno in več lahko ranjenih. Ker oblasti nočejo zaslišati političnih zločincev do nedelje, jetniki nočejo ničesar jesti. V loddzskem stanovanju červljarija Lesliewskega so dobili tajno tiskarno. Lesliewskega so zaprli. Boji med delavci še vedno trajajo. S strelji iz revolverjev je bilo pet oseb ranjenih.

V kurski guberniji so roparji oropali 26.000 rubljev.

Ljubuški parnik »Wanmiloš«, ki je vozil za rusko vlado razstrelivo, je obstreljevala, ustavili in zaplenila neka ruska križarica, dasi je pokazal kapitan nakaznico ruske vlade. Na povelje iz Peterburga so ladjo izpustili. Poveljniki križarice je baje mislil na kopniškega napačnega stotnika, ko ni verjel istinitosti listine ruske vlade.

Pri postaji Rogov na varšavsko dunjski železnici so bile na poštni vlak vržene tri bombe in iz vlaka oropanih milijon rubljev. Dva voza vlaka sta zgorela. Več oseb je ubitih, mnogo ranjenih.

Danes popoldne smo o tem napadu dobili poročilo, da je od 17 vojakov bilo 8 ranjenih, od sedmih vojakov ni sledu. Roparji, katerih je bilo 100, so oddali na vlak 200 streliv.

PROTI CIVILNEMU ZAKONU NA ŠPANSKEM.

Madridski nuncij je poslal španski vladi ugovor proti okrožnici glede na civilni zakon.

NABAVA SRBSKIH TOPOV.

Srbska vlada je storila pogodbo s tvrdko Schneider, po kateri naroči brzostrelne topove. Srbski finančni minister Paču odpotuje v Pariz, da sklene posojilo za oboroženje in pa za zgradbe.

UPOR POLITIČNIH UJETNIKOV V SIBIRIJI.

Iz Petrograda poročajo, da je med političnimi ujetniki v Irkutsku nastal punt. Posredovati so morali vojaki, ki so ustrelili 13 puntarjev; 17 jih je pobegnilo, 30 jih pride pred naglo sodišče.

Iz slovanskega sveta.

sl Katoliški slovaški duhovnik v Ameriki sezidal cerkev. Znani slovaški duhovnik č. g. J. Murgaš, iznajditelj izboljšane sistema Marconijevega brzojava brez žic, je prodal svoj patent in za sprejeti denar je sezidal svojemu slovaškemu ljudstvu krasno cerkev za 30.000 dolarjev v Wickesbarre Pa., ki je bila 14. oktobra od škofa Hobana posvečena.

»Srpska Riječ« — dnevnik. S 1. januarjem počenši (1907) prične izhajati »Srpska Riječ« vsak dan.

sl Stoletnico svoje književnosti bodo obhajali v decembru Bolgari. Prva bolgarska knjiga je bila namreč natisnjena v Bukarešti 2. decembra 1806.

Dnevne novice.

+ Liberalna obstrukcija. Že včeraj smo bili tako srečni, da so videle naše oči velikega obstrukcionista dr. Tavčarja zopet v beli Ljubljani. Vse svoje moči je z emfazo postavil v službo svobodomiselnega meščanstva na Kranjskem in Slovenstva na Koroškem, a to samo v besedah, ne v dejanjih; dejanje govore to-le: v Ljubljani služiti dijeete dunajskega državnega zbora je cenejše kot na Dunaju. Svobodomiselni pristaši ob mejah tirjajo vedno od naših poslancev, naj za božjo voljo hodijo skupno z liberalci v zadevi koroških Slovencev. Kako pa se to naj zgodi, prijatelji, če pa liberalcev ni na Dunaju? Povejte vendar!

+ Brezobzirno izzivanje Slovencev. Še vedno se niso navadili nekateri uradi v Ljubljani na misel, da živijo v sredi slovenskega ozemlja, kajti sicer si ne bi dovoljevali tako brezobzirnih izzivanj, kakor je to pri deželnem plačilnem uradu. Tam pritiskajo namreč na slovenske odločbe in razglase samonemški pečat. Sploh pa še dvojezičnega pečata deželni plačilni urad nima. — Še bolj izzivajoče in za Slovence ponižujoče pa je, da ljubljanski magistrat, kateremu načeljuje župan Hribar, rabi samonemški pečat na dvojezičnih tiskovinah, ki niso nemško, ampak dvojezično izpolnjene. — To je menda odgovor na znani mariborski in celjski sklep o samonemških napisih. Kaj porečejo k temu štajerski Slovenci, ki so po svojih občinah že zdavnaj izbacili dvojezične, kaj še-le samonemške pečate.

+ Imenovanje. Iz Rima je došla vest, da je imenovan za stolnega prošta ljubljanskega kapiteljna veleč. g. stolni kanonik Janez Sajovic. Iskreno častitamo!

+ Shod v Št. Petru. Društvo »Sloga« vabi na shod, ki se bo vršil v nedeljo, 11. t. m. ob polu 4. popoldne v Št. Petru v dvorani ondašnjega »Kmetijskega društva«. Govorila bodeta dr. Gregorčič o volivni reformi in položaju, ter dr. Dermastia o nalogah drž. zbora. Gostje in somišljeniki dobro došli!

× Legar v Postojni. Med novimi bolniki za legariem v Postojni je tudi preč gosp. Fr. Gornik, dekan postojnski, ki se nahaja že od pondeljka v postelji. Nevarnost je smrtna, zato ga priporočamo v tople molitev vsem duhovnim sobratom in znancem, če bi bila božja volja, da se reši njegovo drago življenje!

»Ljudska knjižnica«. Katoliška bukvarna kot založnica te nove knjižnice, nam sporoča: Na vprašanja mnogih gospodov po deželi si usojamo odgovoriti, da doslej žal nismo mogli izvršiti večjih naročil na prvi snopič »Ljudske knjižnice«, ker smo v prvi vrsti hoteli ustreči vsem posameznim naročnikom. Sedaj pa nam je knjigovoznica mogla izgotoviti toliko število izvodov prvega snopiča, da lahko vstrezamo tudi večjim naročilom od strani poverjenikov in društev.

— Bralno društvo v Naklem priredi v nedeljo, 11. t. m., veseloigro »Pravdo« s petjem.

— Posredovanje pri carinskem poslovanju. V interesu občanstva javlamo, da je ravnateljstvo južne železnice prevzelo od 1. novembra t. l. naprej posredovanje pri carinskem poslovanju v lastne roke in nastavilo

v to svrhu jednega svojih uradnikov pri ces. kr. carinskem uradu v Ljubljani.

— Predavanja v Gorici. Naša »Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev« naznana, da bo imela v tem mesecu razna predavanja iz zadrugne in kmetijske tvarine. Predavanja se bodo vršila v lastnih prostorih zveze, ulica Vetturini št. 9, I. nad., in sicer vsaki četrtek od 9. ure zjutraj naprej. Vstop je prost vsakemu, ki se najkasneje do pred pričetkom predavanja oglasi v zvezini pisarni. Za sedaj so določena sledeča predavanja: 1. »O namenu zadrugništva na sploh in reificizenskih posojilnic posebe«. Predava g. Sv. Premrou, vodja »Goriške zveze«. — 2. »Knjigovodstvo raiifeizenskih posojilnic s posebnim ozirom na blagovni promet vsled skupnega naročevanju poljedelskih potrebščin«. Predava g. Svetoslav Premrou. — 3. »Kako vplivajo zadrug na moralnost ljudstva«. Predava g. Ivan Rejec, prefekt v malem semenišču. — 4. »Kako vplivajo zadrug na gospodarsko in splošno izobrazbo ljudstva«. Predava g. Fran Kremžar, urednik v Gorici. — 5. »Pravni ustroj zadrug. Zakonite dolžnosti načelstva, nadzorstva in občnega zbora«. Predava g. dr. Josip Dermastia, odvetniški koncipient v Gorici. — 6. »Kako se izdelujejo in pri krmi vporabijo oljnati hlebčki«. Predava g. Svetoslav Premrou; 100 projekcijskih slik. — 7. »Vremensko opazovanje v službi kmetijstva«. Predava g. Svetoslav Premrou. S predavanjem je v zvezi 57 projekcijskih slik in demonstracija najmodernejših, na znanstveni podlagi slonečih meteoroloških aparatov, in sicer za rabo inteligence in kmečkih posestnikov.

— Izlet slovenskih planincev v Št. Jakob na Koroškem se vrši v nedeljo dne 11. novembra t. l. le ob lepem vremenu. Pričakujemo, da se izleta vdeležijo prav mnogo slovenskih planincev. Porabimo to priliko, da se sestanemo s koroškimi slovenskimi planinci, do katerih je bilo pred otvoritvijo nove železnice kaj težko dospeti, a sedaj je to kaj lahko. Ogledati si hočemo požrtvovalno delovanje ondnotnih slovenskih planincev in jih vspodbujati, da vztrajajo pri svojem navdušenju za prelepo slovensko planinsko stvar.

— Odbit protest. Namestništvo je odbilo protest Slovencev proti sklepu goriškega municipija radi nastavljanja samo laških uslužbencev na električni železnici. Razume se, da se Slovenci pritožimo dalje!

— Hrvatsko učiteljske v Kastvu. List »Omnibus« poroča, da je doznal od zanesljive strani, da bo hrvatski odsek učiteljskega v Koprju že s prvim decembrom premeščen v Kastav. Vodstvo hrvatskega učiteljskega v Kastvu je poverjeno gospodu prof. Franu Frankoviću, znanemu vzornemu odgojitelju.

— Zabavni klub v Radovljici priredi v soboto, t. j. 10. nov., ob 8. uri zvečer v salonu g. Kunsteljina predavanje. Predava fin. koncipist A. Huth o »Potnih spominih s spodnje Donave«.

— Dreherjeva pivovarna v Trstu je v Via della Cassa di Risparmio kupila za 1.200.000 kron dve veliki hiši, katere podre in si zgradi ondi veliko palačo, v kateri bo tudi restavracija.

— Protialkoholni sestanek duhovnikov bo v ponedeljek 19. novembra, ko je šole prost dan, v Ljubljani. V kratkem se razpošljejo vabila.

— Vas v nevarnosti. Iz Domžal se nam piše: Dne 8. t. m. je reka Bistrica v kamniškem okraju radi obilega dežja tako hudo narastla in začela delati novo strugo, da je cela vas Študa v veliki nevarnosti. Omenjenega dne je bil c. kr. okr. komisar na licu mesta, da si je ogledal stvar. Tukaj se vidi, kako živa je potreba Bistrice regulirati. Bliznji mlin, kateri je na vodi Mlinšica, je 34 korakov stran, torej ni potreba več kakor tri take povodnji, kakor je sedaj, in izgine mlin in cela vas Študa. Zato prosimo državne poslance, naj potrebno ukrepe, da bi se že kmalu začela regulirati Bistrica.

— Povodim najvišjega odlikovanja mestnega župnika, premilostivega gospoda dr. Sebastijana Elberta, inf. »prosta, konzistorijalnega svetnika, dekana itd. itd. bode v nedeljo, dne 11. novembra 1906, ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani slavnostna občinska seja, h kateri je povabilo mestno županstvo v Novem mestu načelnike oblastev in uradov, kolegijalni kapitelj ter nekaj drugih gospodov. — V soboto ob 7. uri zvečer bo novemu komturju v čast serenada z godbo in petjem.

— Poročil se je na Sušaku lekarnar gosp. Ivan Devčič z gdčno. Vinko Večerino. Bilo srečno!

— Morskega psa, dolgega sedem metrov, so opazili tunolovci pri Reki. Hoteli so ga uloviti, a morski pes je pretrgal vse mreže in pobegnil.

— Lokalna železnica Tržič-Kranj. Najnižjo ponudbo za zgradbo železnice Kranj-Tržič je podala tvrdka Chierici & Pichu za 1.198.000 kron.

— 10.000 kron za nemški »Šulverein« je daroval neki neznanec. Nemška požrtvovalnost pač presega slovensko!

— Napad na hišnih vratih. Bančni uradnik g. Egon Helmpacher se je vračal ponoči iz kavarne domov. Ko je odprl hišna vrata, zagrabila sta ga naenkrat dva lopova in ga tako pretepla, da je izgubil zavest. Lopova sta Helmpacherju oropala 80 kron.

— Na zadnjem vinskem semnju v Krškem so kupili vina naslednji vinotrčci in gostilničarji: Hafner Josip, Guzelj Anton, Guzelj Ignacij in Sicherl Franc vsi iz Škofje Loke; Podboj Andrej — Ribnica; Thaler Josip, Kolenc Martin in Demšar Ivan — Železniki; Ručigaj Franc — Kranj; Zakotnik Franc — Moste; Markes Franc in Mencinger Ivan — Boh. Bistrica; Straus Simon — Podbrdo (Tolminsko);

Zajc Franc in Zajc Alojzij — Šiška; Gospodarič Josip — Log; Šušteršič Anton — Krško; Koprivnik Anton — Litija; Grünthal Lina in Fužine; Zupančič Jos. — Dolsko; Zajc Anton Fužine; Zupančič os. — Dolsko; Zajc Anton — St. Rupert; Šušteršič Franc — Zapuže; Juvančič Franc — Rajhenburg; Mikuž Marija — Ljubljana; Mrak Valentin — Ljubljana (gostilna »Novi svet«).

— Vojaški begunec. Pobegnil je od dragonskega polka v Dunajskem Novem mestu dragonec Karol Globokar.

— Podraženja. Cene izdelkom iz zlata se zvišajo. — Traverze se podraže.

— Za kočevski »Studentenheim« je doslej nabranih 50.000 kron.

— »Sokola« so ustanovili v Ribnici.

— Dijaške ustanove. Od prvega semestra šolskega leta se bodo podelile nastopne dijaške ustanove: 1. Prvo in drugo mesto novoustanovljene dijaške ustanove c e r k l j a n s k e d u h o v š č i n e (296 K). 2. Na novo ustanovljena dijaška ustanova Franca Guzelja (letnih 168 K 61 v). 3. devetnajsto in dvajseto mesto poletnih 100 K, četrto in sedmo mesto poletnih 400 K, III. dijaške ustanove Ivana Stampfla, 4. prvo mesto na gimnazijalne nauke v Ljubljani omejene dijaške ustanove Jožefa Arco letnih 67 K 73 v. 5. dijaška ustanova Josipa Berganta (400 K), 6. tretje mesto dijaške ustanove Andreja Chrónna (182 K), 7. drugo in četrto mesto dijaške ustanove Tomaža Chrónna (83 K), 8. prvo mesto dijaške ustanove Franca Demscharja (86 K 4 v), 10. prvo in drugo mesto ustanove Janeza Dimitza (33 K), 11. tretje mesto ustanove Tomaža Erlacha (248 K), 12. četrta ustanova Jožefa Globočnika (88 K), prvo mesto ustanove Jur. Gollmayerja (134 K), drugo mesto Jožefa Gorjupa viteza Slavinjskega cesarja Franca Jožefa I. jubilejske ustanove za trgovinske akademike (590 K), 15. ustanova Matije Gregoriča (282 K), 16. drugo mesto ustanove Antona Jellouschka viteza Fichtenaua (355 K), četrto mesto ustanove Janeza Kalistra (496 K), 18. prvo in drugo mesto ustanove Barbare Katzianer (131 K), 19. prvo in drugo mesto ustanove Matija Kodella (100 K), 20. ustanova Simona Kosmača (183 K), 21. ustanova razpuščenega gimnazialnega podpornega društva v Kranju letnih 60 K 5 v, 22. prvo mesto ustanove Martina Lamba in Schwarzenberga (88 K), 23. ustanova Jurja Mauritza (60 K), 24. drugo mesto ustanove Jožefa Mayerholda (60 K), 25. prvo in drugo mesto Ivana Mlakarja (463 K 83 v), 26. tretje mesto ustanove Polidorja Montegnana (139 K), 27. ustanova Daniela Omersa (60 K), 28. prvo, drugo in tretje mesto ustanove Janeza Prešerna (271 K), 29. drugo mesto ustanove Antona Raaba (244 K), 30. drugo mesto ustanove Lorenca Ratschkega (148 K), 31. prvo mesto ustanove Matevža Ravnicherja (184 K), 32. prva ustanova Maksa Henrika pl. Scarlichija (146 K), 33. prvo in drugo in samo deklicam namenjeno tretje mesto ustanove Maksa Henrika pl. Scarlichija (299 K), 34. prvo mesto ustanove Adama Franca Schagarja (36 K), 35. drugo mesto ustanove Martina Leopolda Scheera (30 K), osmo mesto ustanove Jakoba pl. Schellenburga (38 K), 37. enajsto in dvajseto mesto ustanova Jakoba pl. Schellenburga (38 K), 38. ustanova Andreja Schurbija (60 K), 39. drugo mesto dijaške ustanove Matije Sluga (123 K), 40. ustanova Jurja Stegu (88 K), ustanova Janeza Andreja Steinberga (199 K), 42. ustanova Jakoba Stibila (89 K 4 v), prva ustanova dr. Jurja Supana (88 K), 44. drugo mesto ustanove dr. Jurja Supana (127 K 68 v), 45. prvo mesto ustanove Marije Svetina (100 K), 46. drugo mesto ustanove Antona Thalntschierja pl. Thalberga (200 K), 47. ustanova Marije Tome (124 K), 48. peto mesto ustanove Jurja Töttingerja (116 K), 49. ustanova Jošta Weberja (203 K), 50. ustanova Friderika Weitenhillerja (86 K), 51. drugo mesto ustanove Maksa Wiederwohla (145 K), 52. ustanova Jožefa Jereba (230 K 96 v), 53. prvo, drugo, tretje in četrto mesto ustanove Martina Hotschevarja (173 K), 54. prvo mesto Franciška Roitza (223 K). Prošnje treba vložiti do 10. decembra 1906.

— Predavanje. V izobraževalnem društvu pri Sv. Luciji predava prihodnjo nedeljo, dne 11. t. m. prof. kand. dr. Capuder iz Gorice »o vremenskih pojavih in njih vzrokih«. G. predavatelj prične s tem ciklus predavanj iz fizikalnega zemljepisja.

— Velika nesreča se je zgodila na goriškem državnem kolodvoru. Nadčuvaju Frančišku Debevcu se je pri premikanju vozov vsled mokrote izpodrsnilo, in padel je tako, da je prišla pod kolesa leva roka, ki mu jo je odtrgalo. Malo je manjkalo, da ni ves prišel pod kolesa. Nesrečni Debevc je star 38 let, doma na Koroškem ter oče štirih otrok.

— Dekanija semiška ima konferenco sodalitatis ss. Cordis Jesu v sredo, t. j. 14. t. m. na Radovici. Začetek točno ob pol 11. uri dopoldne.

— »Občinska uprava« prinaša v zadnji številki razprave o upravnem in o državnem sodišču, o državnem sodnem dvoru za ministrske tožbe, dalje celo vrsto važnih sodb najvišjih sodišč, med raznimi vestmi mnogo za občine zanimivih novosti in konečno odgovarja 11 vpraševalcem na nič manj kot 16 pravih vprašanj, ki so za naše razmere zelo aktualne in za vsakogar poučljive.

— K. s. izobraževalno društvo v Studenem nam poroča: Dne 28. oktobra je predaval v našem društvu g. Ažman, postojnski katehet. Dal nam je razna navodila, kako bi društvo prospevalo, navduševal nas je za skupno delovanje. Pri tej priložnosti je tudi, kot dekanjski voditelj Marijinih družb, obiskal našo mladeniško družbo in ji priporočal vernost, treznost in delavnost. Hvala za vse, priporočamo se še.

— **Jako dober človek** je novi postajena-
čelnik na postaji Trnovo-Bistrica. »Notranje-
ga je priporočal kot jako izvrstnega človeka.
Tukaj pa je svojo izvrstnost s tem pokazal,
da sta dva postajna uslužbenca sklenila iz-
stopiti iz službe, ker ne moreta prenašati nje-
gove sitnosti in znerjanja, s katerim on vedno
za vsako najmanjšo napako proti uslužbencem
postopa. Tudi s strankami je do skrajnosti ne-
priazen, tako, da so začeli že tukajšnji trgovci
se dogovarjati, da pošljejo skupno pritožbo na
ravnateljstvo. — **Jako postrežljiv** je odbor
»napredne«lilrsko-Bistriške občine, seveda le
gotovim osebam. Vsakemu županstvu bi mo-
ralo biti znano, da do prodaje javnih prostoro-
v nima občina pravice. Pravico ima oni, ki
ga najdalje živa. Tako je tudi Bistriški ob-
činski odbor prodal tovarnarjema Žnidaršič &
Valencič neki prostor pred hišo posestnika R.
Bilca, da tam postavita stranišče za tovarniške
uslužbence. Tisti prostor je pa vžival že pra-
ded sedanjega posestnika, ki ima tam tudi iz-
hod iz hiše, ki bi ga sedaj tovarna zazidala.
Toda Bistriški »napredni«l očetje, na čelu žu-
pana A. Tomšiča, penzioniranega orožnika,
delajo usluge le tistim, ki ima v njih obeh mi-
lost. Ker občinski odbor dela vedno, kakor
se mu ljubi, ga bomo zato pa večkrat spravili
v javnost, da se še drugod navadijo od njih
delovanja. Bile je seveda primoran priti s to-
žbo do svojih pravic, ker nima peroti, da bi na
tisti strani hiše letal čez streho nameravanega
stranišča in tudi ne mara za prijetne dišave,
ki bi prihajale od tega.

— **Kako znajo naši liberalci?** Neki po-
sestnik je nameraval odstopiti od zavaroval-
nice »Slavije«, ko je pretekla pogodba določe-
nih let. Napravi odpoved. A kaj se mu odgo-
vori! Odstop mu je radi tega zabranjen, ker
je zavarovalnica vinkulirana v korist posojil-
nice v Cerknici. Posojilnica ima pač pravico
zahtevati, da je dolžnik zavarovan, da pa ga
tišči k neki določeni zavarovalnici, — to je kri-
vično. Posojilnice ne smejo biti agitacijski
uradi za zavarovalnice. Sicer pa imamo naših
denarnih zavodov dovolj.

Štajerske novice.

Zakaj Ljubljana ne odgovori?

Danes smo prejeli iz Maribora naslednje
poročilo s prošnjo, da poročilo objavimo.

V torek popoldne ob drugi uri se je oddala
sledеча brzojavka na mestni svet ljubljanski,
katero so odposlali mariborski Slovenci:

Občinskemu svetu v Ljubljani.

Z ozirom na izvršni sklep mariborskega
občinskega sveta, ki prepoveduje slovenske
napise, prosimo občinski svet ljubljanski, da
prepove v Ljubljani vse nemške napise za to-
liko časa, dokler ne smemo imeti v Mariboru
slovenskih napisov.

Mariborski Slovenci.

Pričakovali smo, da se bo o tem vsaj kaj
omenilo pri občinski seji, ki je bila tisti dan po-
poldne. Zato smo se zelo začudili, da ne naj-
demo nič o tem omenjeno. G. župan, Vašemu
glavnemu zastopniku »Slavije«l so tudi odvzeli
tablo! Ali je res narodni ponos Ljubljane tako
globoko padel, da se niti ne zmeni za to, da
se obmejne Slovence tako kruto zatira. Če bi
občinski svet ljubljanski imel količkaj narod-
nega čuta, bi vsaj protestiral proti takemu po-
stopanju nemških mest.

§ **O celjski gimnaziji.** »Slovenski Narod«l
se je v nas, oziroma v našega »informatorja«l
zaletel zaradi: nedolžne notice, ko smo kon-
statirali, da mariborske slovenske gimnazij-
ske paralelke bolj prospevajo, kakor celjski
»samostojni razredi«l (t. j. takozvana sloven-
ska gimnazija). Pri tem ostanemo še danes,
a ne kakor »Narod«l misli, ker nam niso po-
volji profesorji na celjski gimnaziji, nego, ker
je to, kar trdimo, gola resnica. Priznati mo-
ramo, da so na celjski gimnaziji kot profesorji
nastavljeni možje, ki svojim učencem niso sa-
mo učitelji, nego tudi pravi očetje; žal, da niso
vsí taki. »Narodov«l dopisnik pozna tako do-
bro rak-rano celjske gimnazije, kakor mi. Saj
je to v Celju javna tajnost že vrsto let. To se
pravi igrati politiko pičla noja, če se glavo in
oči zakrije, da se ne vidi sovražnika — ravno
ker se ga noče videti. »Narodov«l dopisnik
naj preštudira statistiko celjske slovenske
gimnazije, pa bo kmalu videl, kje je treba naj-
prej prijeti, da se razmere zboljšajo. — Iz
srca bi bili veseli, če bi mogli konstatirati, da
so se napake vsaj deloma popravile. Želimo,
da se nas ne izzivlja k daljnim pojasnilom!

§ **Odloomek interpelacije dr. Korošca in**
tovarišev na ministra notranjih stvari o ob-
činskih volitvah v trgu Šoštanj. Interpela-
cija najprej opisuje, pod kakimi pretvezami
so bile že mnogokrat izvršene volitve na pri-
tožbo nemških volilcev vsakokrat uničene in
vnovič zopet razpisane. Interpelacija potem
pravi: »Nepristranski presojevalec opisanih
volilnih afer mora brezpogojno priti do zak-
ljučka, da je imelo državno oblastvo namen,
vspevajočo občino Šoštanj izigrati takozvani
nemški stranki v roko, drugače se sicer ne da
razlagati tako različno postopanje v posamič-
nih slučajih. Ker so se podobni slučaji pri ob-
činskih volitvah v Teharjih, kjer so bile ob-
činske volitve tudi uničene, ko so Slovenci
dobili večino, v Dobrovi pri Ptuj, da celo v
čisto slovenskih Šmarjih, kjer so bile volitve
uničene vsled ugovorov z nemške strani, je
v spodnještajerskih Slovencih nastalo mne-
nje, da ima državno oblastvo namen, umetno
ustvariti nemško nadvlado, mnenje, katero so
štajerski slovenski deželni poslanci izrazili v
»bliiki interpelacije v deželnem zboru v Grad-
u. Jasnó je, da se 908 (slovenskih) prebival-

cev, med katerimi je mnogo velikih davko-
plačevalcev, ne da s pravnimi sredstvi majo-
rizirati od 179 (nemških) prebivalcev in da bi,
ako bi ne bile volilne liste pravilno sestav-
ljene, 17 odstotkov prebivalcev nikakor ne
moglo zadobiti kar 67 odstotkov občinskih
svetnikov. Gotovo je, da se da pri vsaki ob-
činski volitvi dobiti tak pogrešek, ki bi ute-
gnil opravičiti uničenje, to pa mora bosti v oči,
da se dobivajo taki pogreški vedno le na ško-
do Slovencev in da se tem izdajejo rešitve
in odločbe, ki stoje v diametralnem nasprotju
s postavnimi določili. Zato vprašamo: 1. Po-
zna li ekscelenca opisane dogodke? 2. Kaj
misli ekscelenca ukreniti, da zapreči umetno
majoriziranje Slovencev v Šoštanju? 3. Kaj
misli ekscelenca ukreniti, da bodo v Šoštanju
izvedene volitve tako, kakor je primerno de-
janskim razmeram in istiniti odmeri davkov? 4.
Kake naredbe bodo izdane, da se ohrani
vsaj dozdeva občinske samouprave?»

§ **Ce je kdo liberalce ali celo antikrist, to**
ni nič hudega dandanes, tako piše »Narodni
List«l v zadnji številki. Če ga takega imenuje-
mo in njegovo stranko kot liberalno naziv-
ljemo, naj pa bo, meni eksstudent. To si bomo
dobro zapomnili. To je gotovo uredniku iz
peresa všlo prehitro. Jasni se. Dobro je, da
se pokažete vedno bolj iz svoje ovčje kože.
Po privatnem življenju vas itak dobro pozna-
mo. Mi mislimo, da je ime »liberalce«l danda-
nes, ko se je liberalna, ta najbolj nedosledna
stranka, ki je v vseh narodih tako grdo pro-
padla in povsod konkurz napravila, največja
sramota. »Narodni List«l pomilujemo, da je še
tako nazadnjaški. Liberalizem je nekaj zasta-
relega, ki ne vleče več dandanes. Mogoče
edino še pri zalupanih frakarijih.

§ **Od ptujskega »Štajerca«l.** Ptujski »Šta-
jerc«l kakor znano nima naročnikov, pač pa
ga nemškutarji slovenskemu ljudstvu na vse
načine vsiljujejo. Svojih uspehov so tako ve-
seli, da bodo podpore »Štajercu«l toliko zvišali,
da bo po novem letu začel izhajati vsak teden.

§ **Iz sodne službe.** Prestavljena sta kan-
celista Jakob Pečnik iz Rogatec in Ivan
Schweiger iz Ptuja, oba v Maribor.

§ **Krščanski socialci v Mariboru** bodo
imeli ta teden zaupni shod, da zavzamejo
svoje stališče napram prihodnjim občinskim
volitvam.

§ **Umrli** je v Gradcu g. M. I a k a r, hra-
nilnični uradnik in brat preč g. kanonika in
semeniškega ravnatelja dr. J. Mlakarja.

§ **Kakšni so naši uradniki.** Novi sodni ofi-
cijal v Brežicah gospod Anton Božičko se
javno ponaša kot pristaš nemškonacionalne
stranke. Gospod naj boče prepričan, da bre-
žiških Slovencev tudi on na kislj juhi snedel
ne bo, brežiških Nemcev pa ne bo rešil ne
njegov glas pri volitvah, ne »Siidmarkine«l
užigalice v žepu njegovem. Da se pa komaj
imenovani uradnik ponaša kot nacionalce, ki
je pred kratkim še vojaško suknjo nosil,
nam spričuje, da se je nemškonaroden duh
vgnjezdil tudi že v vojašnici. Nastopu Božič-
kovemu se ni čuditi, saj je v Celju zrasel kot
narednik v družbi znanega Oechara in njego-
vega priveska ponemčenega Richa.

§ **Na graški univerzi** so odpovedana filo-
zofična predavanja, ker nemški burši nočejo
hoditi k predavanjem toliko časi, dokler je
katoliškim »Karolincem«l dovoljen vstop k
predavanjem v društvenih opravah.

§ **Iz profesorske službe.** Profesorja v Ce-
lju g. Jožef K o ž u h in Engelbert P o t o č n i k,
prvi na slovenski, drugi na nemški gimnaziji,
sta pomaknjena iz osmega v sedmi činovni
razred.

§ **Poskušen umor umobolnega.** Včeraj po-
poldan je v Gradcu nabiralec cunj in kosti
Martin Russel vstrelil iz neposrednje bli-
žine na magacinerja Arturja G l ü c k s a. Zadet
je bil Glücks ravno v pas in temu se ima za-
hvaliti, da je ostal še pri življenju; krogla, ki
je imela prebiti suknjo, pas in hlače, se je
namreč čisto lahko v meso zadrla, tako, da so
jo brez zdravniške pomoči odstranili. Russel,
ki so ga ljudje vlovili, je rekel, da je moral
Juda (Glücksa) vstreliti, ker ga je ogoljufal, ko
mu je cunjje prodajal. Izkazalo se je, da je
Russel umobolen.

§ **Nepošten agent,** kakoršnih se več klati
po Spodnjem Štajerskem, je bil tudi Franc
K o r e n. Sprejemal je od ljudi zavarovalne
ponudbe in plačila na račun premij — pri tem
pa obdržal v svojem žepu ponudbo in seveda
tudi denar. Neko stranko je zvaral, da se je
dala zavarovati za 20.000 K in sicer pod pre-
tvezo, da dobi s policio v roke tudi 10.000 K
posojila. Koren je spravil prvo premijo, stran-
ka pa čaka na posojilo in policio. — Konečno
je policija v Mariboru Korenu posel ustavila in
ga izročila sodišču. Poštenjakovič je 47 let
star in oženjen, a živi ločen od svoje žene. —
Goljufijam zato niso prišli dolgo na sled, ker
so se opeharjeni sramovali stvar ovaditi so-
dišču.

Koroške novice.

k **Celovška občina ud — »svobodne šole«l.**
V včerašnji občinski seji je predlagal občinski
svetnik Dr. Angerer, da naj bi občinski svet
pristopil z zneskom 50 kron kot ud h krajevni
skupini Celovec društva »svobodna šola«l.
Predlog je bil oddan v presojo upravnemu od-
boru. Pa naj potem kdo reče, da Celovec ni
»svoboden«l.

k **Prememba postajnih imen.** Z novim le-
tom 1907 se bode dozdanja železniška postaja
Glinška vas prelevila v postajo Št. Vid na
Glini, postaja Št. Vid na Glini se bode pa ime-
novala mestni kolodvor Št. Vid.

k **Visok gost.** Saksonski kralj Friderik
Avgust se je 7. t. m. zjutraj pripeljal v Trbiž,
kjer v okolici lovi divjačino. Ta dan dopol-
dne je tudi prisostvoval sv. maši zadušnici po
umrlem nadvojvodu Otonu.

k **Izpremembe pri ravnateljstvu državnih**
železnic v Celovcu. Imenovan je E. Grauzer,
stavbeni nadkomisar v Gorici za predstojni-
kovega namestnika pri sekciji za vzdrževanje
železnice v Celovec; prestavljen je stavbeni
pristav Leonida Franič od ravnateljstva v Be-
ljaku k ravnateljstvu v Trst, pristav Alojzij
Perišič pa od ravnateljstva v Trstu k sekciji
za vzdrževanje železnice v Selzthal.

k **Usoda Amerikanca.** Pretečeno nedeljo
je neki iz Amerike vračajoči se Hrvat, z ime-
nom Stjepan Šimič, doma iz Klanca, v Bistrici
na Dravi kleče na cesti molil in mimoidočim z
znamenjem kazal, da naj ga umore. Mož je
prišel iz Hamburga, hoteč iti v domovino.
Imenovani je 38 let star, torej v najlepši dobi,
pa vsled prestanih težav popolnoma upadel in
bled. Po njegovem obnašanju so ga spoznali,
da ni pri pravi pameti. Pri orožnikih, kjer je
bil začasno zaprt, ni hotel ne jesti in tudi nič
govoriti. Oddali so ga v deželno blaznico v
Celovec. Pač trpka usoda je zadela nesreč-
neža. Kot brhek mladenič je šel v Ameriko in
v najlepši moški dobi se vrača pohabljen na
duhu in telesu v domovino.

k **Nesreča.** Predvčerašnjim, 6. t. m. po-
poldne se je peljala s kmetico Rom 64letna
potovka Katra Šorn iz Celovca domov v Ve-
like Gabrije. V bližini »Schleppe«l pivovarne
se je pa konj vstrašil pivovarniškega voza, ka-
terega so peljali vpreženi voli. Akoravno je
voznik takoj z voza skočil in vole h kraju ce-
ste peljal, je konj le še vedno nazaj silil. Pri
tem je pa voz z konjem zadel v cestno ograjo,
jo polomil, ter je zadnji konc voza po bregu
zdrknil. Vsled močnega sunka je pa potovka
padla z voza ter se je zavalila v mimo tekoči
potok. Neki finančni stražnik in en pivovarni-
ški hlapec sta hitro priskočila starki na pomoč
ter sta jo potegnili iz vode. Starka je pa kma-
lu umrla. Ali jo je zadela srčna kap, ali se ji
je pa razbila črepinja.

k **Povodenji grozi** zopet Zgornji Koroški.
Dežuje skoraj vedno neprenehoma. Drava je
že narastla za 150 centimetrov. Iz Zgornjega
Dravograda so že naznanili povodenj. Hudo-
urniki še niso narastli, vendar se je bati kata-
strofe v najkrajšem času, ker se temperatura
vzdiguje in se vsled tega sneg po gorah hitro
taja. Zilja je tudi zelo narastla in goni s seboj
gozdni les. Vojaki-lovci delajo že obrambena
dela na bregovih Drave.

k **Smrtna kosa.** Umrli je 5. t. m. popoldne
v Celovcu gospa Amalija pl. Vicari, roj. Mal-
fatti, vdova cesarskega svetnika in poštnega
nadoskrbnika, stara 84 let. — Ravno ta dan
popoldne je tudi umrl v Celovcu širšim kro-
gom znani krojaški mojster Gregor Sattler,
star., v 57. letu starosti.

k **Dve šolski ustanovi** po 300 kron za di-
jake, pristojne na Koroško, razpisuje koroški
deželni zbor, in sicer eno za dijaka, kateri
obiskuje kako višjo obrtno šolo in eno za ob-
iskovalca kake domače trgovske šole. Prošnje
je polagati do 1. decembra na koroški deželni
odbor.

k **Z lokomotive je padel** predvčerašnjim
na glavnem kolodvoru v Celovcu neki stroje-
vodja ter se je pri padcu tako poškodoval,
da so ga morali v bolnišnico prepeljati.

k **Preložitev dela proge železnice Spod-**
nji Dravograd-Volšperk. Del proge te želez-
nice in sicer Ettendorf- Sovodenj bodo vsled
obilnih ovinkov preložili v ravno črto. Ravna-
teljstvo državne železnice v Beljaku je delo
že oddalo stavbeni tvrdki Chierici & Picha,
katera se je zavezala, da bode prevzeta dela
do jeseni 1907 dokončala. Stroški te prelžitve
so proračunjeni do 500.000 kron.

k **Utopljenca,** katerega je dne 2. t. m. neki
železniški čuvaj našel na prou Drave pri
Špitalu, so še 5. t. m. zvečer raztelesili.
Njegove identitete niso mogli dognati; ogle-
sil se pa tudi nobeden ni, da bi kje kdo nena-
doma izginil oziroma, da bi ga vsaj kje po-
grešali. Bil je pa že zadnji čas, da so ga po-
kopali, ker je telo hitro trohnelo. Smrad okolu
mrtvašnice se je že tako razširil, da se je neki
mimo idoči upreženi konj vsled rezke dišave
splasil.

Ljubljanske novice.

lj **Amerikanska milijonarja v Ljubljani.**
Amerikanska milijonarja industrijalca gg. Hen-
deison in Bratton mudila sta se včeraj in dan-
es s svojimi sopoznanci v našem mestu ter
ložirala v hotelu »Union«. Amerikanska obi-
telj potuje z velikanskim avtomobilom ši-
rom cele Evrope in se je odpeljala danes preko
Trsta na Laško.

lj **Ljubljanska kreditna banka.** »Narodna
Politika«l poroča, da je sedanji podravnatelj
»Jadranske banke«l Fran Skorkovský imeno-
van za ravnatelja »Ljubljanske kreditne
banke«l.

g **Novo vojaške skladišče** na Kodelijevem
svetu zgrade v mnogo večjem obsegu, nego so
prvotno nameravali, ker bo treba radi kornega
poveljstva v Ljubljani tudi večjih skladišč.

lj **Repertoire slovenskega gledališča.** Da-
nes novitela veseloigra »Na višavah«l prvič.
— V nedeljo pop. »Snegulčica in Škratje«l.
— Zvečer »Trubadur«l. — Prih. teden: v torek
zadnjič v sezoni drama »Elga«, v četrtek prvič
v sezoni »Rigoletto«l.

lj **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani**
se žrtvuje fotograf g. Razun iz Litije. Preda-
val bo skioptične slike, kazoč družbi v prid
v soboto, 10. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani
»Mestnega doma«. — Domorodci! Če žrtvuje
on, ne bodi vam poset tega duševnega vžitka
prevelika žrtev.

lj **Za koncert »Glasbene Matice«l** dne 12.
t. m. se vstopnice v trafiki gospe Šešar-
k o v e že marljivo kupujejo. Kdor želi obi-
čajne, njemu najbolj ugajajoče sedeže dobiti,
naj se blagovoli požuri. Vstopnice so na
novo natanko tako urejene, kakor v gledali-
šču, tako da bo izključena vsaka zmešnjava.

— O »Ševčikovem kvartetu«l piše nadalje
»Berliner Lokalanzeiger«l: Vsi štirje mladi
umetniki so se v vseh točkah pokazali kot ko-
morni glasbeniki prve vrste. Da, le prav
malokatero zunanje združitve, ki so pri nas
nastopale, so dosegle tako popolno ravnomer-
je v ensembu, tako čistoto in lepoto v zvoku,
tako jasnost in trezno premišljenost v frazi-
ranju. »Freie deutsche Presse«l piše: Ti praški
gospodje prav nič ne zaostajajo za širom sve-
ta znanim »Českim kvartetom«l glede na finost
izvajanja, dovršenost skupne igre in izvrst-
nega muzikalnega razumevanja. »Vossische
Zeitung«l piše: Ako primerjam koncertante z
znanim »Českim kvartetom«, moram reči, da
mi deloma bolj ugajajo nego oni starejše zdru-
žitve. Njih skupna igra je odločno boljša.
»Berliner Neueste Nachrichten«l pišejo: Intona-
cija je bila čudapolne čistosti in skupna igra
je kazala ono vedno pripravljeno medsebojno
upoštevanje, ki tvori skrivnost prave komor-
ne glasbe. »Berliner National-Zeitung«l piše:
»Ševčikov kvartet«l se lahko vsaki kvartetni
združitvi na stran postavlja glede na skupno
igro, rešitev vsega tehničnega, vzlet in pro-
stost predavanja.

lj **Nad 360 mrtvih** leži že pokopanih na
novem pokopališču pri Sv. Križu. Zgrajenih
je ondi že par ličnih rakev.

lj **Na jug.** Predsinočnjim letela je čez naše
mesto jata divjih gosi in rac, glasno vikaje v
južne kraje. Za temi prijadrajo tudi kmalu žr-
javi z močvirskih ogrskih in hrvaških planot,
kakor javljajo ondotni listi.

lj **Škandalozne razmere pri cesti na novo**
pokopališče. Poroča se nam: O Vseh svetih
so morali ljudje, ki so obiskali svojce na poko-
pališču pri Sv. Križu, gaziti blato do gležnjev.
Luže in blato, kamor stopiš, da bi ti lahko čevl-
ji v blatu ostali. Taka je cesta iz deželnega
stolnega mesta Ljubljane na njegovo pokopali-
šče!! Po Ogrskem in Hrvaškem, koder gonijo
prašiče, imajo lepša pota kot je ta cesta! Na-
predek pa tak!

lj **Ljubljanska plinarna** ima samo še je-
dnega uradnika v službi, ki posluje na račun
družbe in par nižjih uslužbencev. Prihodnje
leto bo prešlo to nemško podjetje v slovenske
roke.

lj **140.000 goldinarjev ali 280.000 kron** ima
že pripravljenega denarja »Kranjska hranil-
nica«l za nemško gledališče, in vsako leto bode
še zanprej dala po 20.000 gld. ali 40.000 K v
ta namen, dokler ne bo nabran cel kapital za
nemško gledališče!

lj **Semenj.** Dne 8. t. m. je bilo na mesečni
sejm prignanih 770 konj in volov, 352 krav in
telet, skupaj 1122 glav. Kupčija je bila pri go-
veji živini kakor tudi pri konjih dobra.

lj **Zasebni učni zavod za pisanje na stroj**
v Ljubljani. C. kr. deželna vlada za Kranjsko
dovolila je s odlokom z dne 24. oktobra 1906
št. 21201 g. Josipu Christof, odvetniškemu so-
licitatorju v Ljubljani, da otvori v Škofjih uli-
cah št. 7 zasebni učni zavod za pisanje na
stroj. Ker je tak zavod v sedanjih razmerah,
ko se zahteva znanje pisanja na stroj že v dr-
žavnih uradih, zasebnih pisarnah in trgovinah,
zelo potreben, pozdravljamo istega ter ga to-
plo priporočamo mladini, ki si hoče z majhni-
mi stroški pridobiti znanje pisanja na stroj.

lj **S flobert-pištoló** je streljal včeraj v Zi-
dovskih ulicah neki fantalin v drugo nad-
stropje hiše št. 5. Krogla je priletela skozi
okno v sobo tik glave nekega gospoda. —
Včeraj popoldne sta pa dva vajenca streljala
s tako pištolo na Sv. Petra nasipu v elek-
trični drog. Policija je v obeh slučajih pištole
konfiscirala. Ker je tako streljanje jako ne-
varno za pasante, kakor tudi za stanovalce,
naj bi tudi stariši malo bolj pazili na take pa-
glavce.

lj **Stepla** ste se predvčerašnjim dopol-
dne na Kongresnem trgu dva mladeniča, ki
sta se tam srečala in se eden ob drugega za-
dela. Zadetemu je bilo to preveč in začel je
obdelavati drugega s pestmi. Ker ga je pa
pest bolela, je vzel v roko žepni nož in je
z njim tolkel nasprotnika toliko časa, da je
prišel policijski stražnik in pretepača raz-
dvojil.

lj **Tatvina.** Včeraj dopoldne je bila Heleni
Ahčan na Rimski cesti št. 5 ukradena iz spalne
sobe srebrna ura vredna 14 kron.

lj **Za kruhom.** Včeraj se je odpeljalo iz
Južnega kolodvora v Ameriko 112 Slovencev
in 21 Hrvatov.

lj **Ustanove.** Pri mestnem magistratu lju-
bljanskem podeliti je za tekoče leto sledeče
ustanove: 1. Jan. Bernardinijevo v znesku 215
kron; — 2. Jos. Jak. Schillingovo v znesku
210 K; — 3. Jurij Thalmeinerjevo v znesku
200 K; — 4. Janez Jošt Weberjevo v znesku
215 K, do katerih imajo pravico hčere ljublan-
skih meščanov, ki so se letos omožile, so ubo-
ge in lepega vedenja; — 5. Jan. Nikl. Kaškovi-
čevo v znesku 163 K, do katere ima letos pra-
vico ubog kmetovalec iz Št. Peterske župnije
v Ljubljani; — 6. Jan. Ant. Francojevo v zne-
sku 128 K, do katere imajo pravico uboge, po-
štene neveste meščanskega ali nižjega stanu;
— 7. Jos. Sr. Sinovo v znesku 96 K, katero je
podeliti dvema najrevnejšima deklicama iz
Ljubljane; — 8. Miha Pakičevo v znesku 244
K, do katere imajo pravico ubogi obrtniki me-
ščanskega stanu ali pa njih udove; — 9. Jan.
Krst. Kovačevo v znesku 302 K, katero je raz-
deliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne rod-
binske očete ali vdove matere, ki imajo po več
otrok in uboštva niso sami krivi; — 10. Ma-
rije Kosmačeve v znesku 204 K, do katere
imajo pravico uboge uradniške sirote-ženske
v Ljubljani, ki so lepega vedenja; — 11. He-
lene Valentinijeve v znesku 168 K, katere je
razdeliti med take v frančiškanski župniji v
Ljubljani rojene otroke, ki nimajo starišev in
še niso 15 let stari; — 12. ustanovo za one-
mogle posle v znesku 100 K, katere je razdeliti
med štiri uboge posle, ki ne morejo več delati
in so dobrega slovesa. — Prošnje za podelitev

ene ali druge teh ustanov vložiti je opremljene s potrebnimi dokazili do 30. t. m. pri magistralnem vložnem zapisniku.

Izjubila je neka gospodična žensko ročno torbico, v kateri je bila denarnica in pismo z naslovom gđc. Potočnik. Najditelj naj torbico z vsebino odda v našem uredništvu, da ne bo imel sitosti.

Ij Obrtno gibanje v Ljubljani. Meseca oktobra pričeli so izvrševati obrt sledeči obrtniki: Marija Burnik, Vodnikov trg, prodajo jajec in kuretine; Josip Pegritz, Šolski drevo-red, klanje drobnice; Antonio Tosetti, Židovske ulice 5, trgovino z živili; Jospina Köhler, Sv. Petra cesta 2, trgovino z mešanim blagom; Josip Stadler, Stari trg 15, kleparski obrt; Marija Škerjanc, Zeljarske ulice 11; malo trgovino z mešanim blagom; Martin Bunčič, Martinova cesta 11, prodaja slaščic; Dragotin Sirola, Francovo nabrežje, prodajo rib, perutnine in divjačine; Ivana Tomšič, Opekarska cesta 46, branjerijo in prodajo žganja v zaprtih posodah; Ivana Toni, Sv. Petra cesta 31, trgovino s papirjem in galanterijskim blagom; Marija Habjan, Marije Terezije cesta 1, trgovino z mešanim blagom; Ivan Podlesnik, Stari trg 10, trgovino z mešanim blagom; Lina Guštin, Šelenburgove ulice 6, malo trgovino s papirjem, pisalnimi in kadilnimi potrebščinami ter razglednicami; Josip Velkoverh, Hrenove ulice 19, mizarski obrt; Tvrdka Lapajne & Comp., Ambrožev trg 3, trgovino s čipkami; Anton Kane, Linhartove ulice 3, prodajo karbida; »Mlekarska zadruga na Brezovici«, Mestni trg 1, prodajo mleka in mlečnih izdelkov; Ivan Martinjak, Erjavčeva cesta 9, mizarski obrt; Sirena Schwarz, Sv. Petra cesta 32, trgovino z mešanim blagom inkluzivno s srebrom in zlatom; Martin Kralj, Gradišče 5, črevljarski obrt; Frančiška Bezla, Pogačarjev trg, prodajo sadja; Franc Fugec, Dolenjska cesta 6, vrvarski obrt; Marija Pengre, Sv. Florijana ulice 3, branjevski obrt; Neža Vdovič, Bleiweisova cesta 11, športna masaža; Fran Grajš, Ambrožev trg, prodajo surovega in pečenega kostanja; Elizabeta Boc, Sv. Jakoba nabrežje 15, trgovina s pohištvom in črevlji; Jakob Honig, Prešernove ulice 50, prodajo črevljev; Ludovika Jarc, Tržaška cesta 1, skuhaški obrt in prodajo živil. — Odglasili, oziroma faktično opustili po so svoj obrt v preteklem mesecu sledeči obrtniki: Moric Schwarz, Sv. Petra cesta 32, trgovino z mešanim blagom ter zlatnino in srebrnino; Dragotin Seliškar, Turjaški trg 1, Prešernove ulice 5 in Sv. Florijana ulice 10, prodajo prekaljenega mesa, južnega sadja, zelenjave, mleka, mlečnih izdelkov, jajec in kruha; Julijana Aljaž, Vodnikov trg, prodaja zelenjadi; tvrdka M Rosner & Co., Marije Terezije cesta 16, agenturo in komisijsko trgovino, trgovino z deželnimi pridelki in žganjem ter izdelovanje žganja; Dragotin Sirola, Francovo nabrežje, prodajo rib, perutnine in divjačine.

Razne stvari.

150 ovac in sebe umoril. Iz maščevanja, ker mu je občina odpovedala službo je občinski pastir v Solsdorfu usmrtil 150 ovac, nato se je pa obesil.

Davek na klavirje nameravajo uvesti na Francoskem. Za vsak klavir ali pijano bo treba plačati 10 frankov davka. Ta davek bo prinesel državi pet milijonov frankov.

Žrtve velikega viharja. Iz Vladivostoka se poroča, da vihra na morju silen vihar. Pri otoku Mesima je utonilo nad tisoč japonskih ribičev.

Zet morilec. V Londonu je bila umorjena gospa Molitor. Morilec so dolgo časa iskali, sedaj so ga pa dobili. Morilec je zet umorjene gospe — odvetnik Han Bernkastle.

7000 veder vina ukradenega. V Tiflisu je došel velik transport vina. Pri preiskavi vina so dognali, da je bilo med potom ukradenih 7000 veder vina ter nadomeščenega z vodo. Škoda znaša 50.000 rubljev.

17 delavcev je bilo umorjenih v zadnjih šestih dneh iz strankarskega sovraštva v Lodzu na Ruskem.

Bomba v Simplon-predoru. V železniški predor skozi Simplon je 24letni delavec Waridel položil na tir bombo. Zgodila bi se bila velikanska nesreča, da ni neki paznik pred dohodom vlaka zapazil bombo.

Ciganje so ubili na postaji Schotten-Kuk na Češkem železniškega čuvara Vendelina Klimeša. Zahteval je, da se odstranijo, ker ne odhaja ob dotičnem času noben vlak. Vseh šest cigánov ga je na to napadlo. Umoril ga je najbrže najmlajši, 18letni cigan. Vse so zaprli.

Cetrt milijona zaigral je v Budimpešti 23letni Evgen Herzmán in pobegnil nato v Ameriko. Njegov oče skuša doseči z upniki izjednačenje.

Premestitev Terezijanišča. Terezijanišče na Dunaju mislijo premestiti. Kam in kedar, je še negotovo, to je pa gotovo, da bo Terezijanišče na Favoritski cesti porušeno, prostor bodo parcelirali in razprodali in zgradbo bodo sezidali na novo kje v periferiji mesta. To se še seveda ne bo zgodilo takoj, ampak tekom let.

Raznarodovanje Nemcev v Švici. Medtem ko delajo nemški neodrešenci na vse kriplje, da ponemčijo slovanske narode osobito še Slovence in Poljake, pa sami izgubljajo število Nemcev v Švici. V Mali Švici stanujejo štiri narodnosti: Nemci, Francozi, Italijani in takozvani Romani, a tih je le 12.000 prebivalcev. Nemcev so pa našli leta 1888. med 1000 prebivalci 714, a leta 1900 se je zmanjšalo njihovo število na 698, med tem ko se je povečalo število od 214 na 220, a ono Italijanov od 53 na 57. Namestu da potujejo Nemci Slovane, bi postopali pametnejše, da skrbijo za lastne svoje švicarske rojake.

Nezgodje »obstrukcionistov«. V včerajšnji seji drž. zbora je poslanec grof Sternberg izgubil besedo, ker ga ni bilo v zbornici, ko ga je predsednik pozval, naj govori. Vsak predlog poslanca Steina za konec seje je bil odklonjen.

Samoumor stavbenika milijonarja. V srce se je ustrelil v Budimpešti stavbinski mojster Majorosy, večkratni milijonar. Bal se je, da ne zblazni.

Telefonska in brzojavna poročila.

UČITELJ VOGELNIK PRESTAVLJEN NA DUNAJ.

Idrija, 9. novembra. Učitelj Vogelink je prestavljen v dunajski centralni čipkarski tečaj in povišan v IX. plačilni razred.

PODRŽAVLJENJE IDRIJSKE REALKE.

Idrija, 9. novembra. V nedeljo dopoldne bo občinska seja glede podržavljenja idrijske realke.

GENERALNA DEBATA O DRUGEM BRANJU VOLILNE REFORME BO DANES KONČANA?

Dunaj, 9. nov. V gen. debati o drugem branju volilne reforme je danes najprej govoril Čeh dr. Plaček proti češkemu klubu, za njim je govoril dvorni svetnik Šuklje, ki se je odločno postavil za volilno reformo in žel obilo odobrevanja. Šuklje je odlično polemiziral proti dr. Tavčarju. Vsenemec Herzog je predlagal konec seje in da naj se presteje, koliko poslancev je navzočih. Herzogov predlog je bil odklonjen. Med socialnimi demokrati in vsenemci je nastal hrup. Psovke so kar letele okoli. Nato so še govorili Hruban, Udržal, Olševski in vsenemec Malik, ki je še enkrat predlagal konec seje. Današnja seja izvoli še generalne govornike.

Dunaj, 9. novembra. Načelniki klubov so imeli sejo, v kateri so sklenili naj se generalna debata o drugem branju vol. reforme ako le mogoče že danes sklene. Prihodnji teden se prične specialna debata, ki bo razdeljena v 13 skupin po kronovinah. Seje drž. zbora bodo prihodnji teden vsak dan od 11. ure dopoldne do 7. ure zvečer. — Poslanec Ferjančič je zahteval, naj se o Štajerski, Kranjski in Koroški ločeno razpravlja. Dr. Šusteršič se je temu uprl, češ, da je od liberalnih Slovencev itak predložen minoritetni votum in bodo tako dobili govornika. Načelniki klubov so sklenili, da se o Kranjski, Štajerski in Koroški skupno razpravlja.

OGRSKI HONVEDNI MINISTER NA DUNAJU.

Dunaj, 9. novembra. Ogrski honvedni minister se je pripeljal danes sem, da razpravlja z vojnimi ministrom Schönaichom o vojaških zadevah.

VOJNO MINISTRSTVO IN DALMACIJA.

Dunaj, 9. novembra. Prihodnje leto izvrši vojno ministrstvo v Dalmaciji nova obrambna dela. Dalmacija dobi tudi dve novi gorski bateriji.

VOLITVE V MORAVSKI DEŽELNI ZBOR.

Brno, 8. novembra. Volitve v moravski deželni zbor se prične prihodnjo nedeljo. Voliti bo 74 poslancev. Nova večina bo skoro gotovo katoliško-narodna in staročeska.

REGULACIJA DRAVE IN SAVE.

Budimpešta, 9. novembra. Poljedelski minister Daranyi je izjavil, da je za regulacijo Drave in Save uvrščenih v proračun 250.000 kron.

IZGUBLJENA LISTNICA OGRSKEGA MIN. PREDSEDNIKA.

Budimpešta, 9. novembra. Vest, da bi bil v izgubljeni Weckerlovi listnici tajni akt med koalicio in vladarjem niso resnične. V listnici so bile samo cigare.

NAPAD NA SRBSKO TRDNJAVICO.

Belgrad, 9. novembra. Srbsko trdnjavo Buzorac so danes ponoči napadli nepoznani ljudje. Trdnjavica je zahtevala pomoč. Iz Pirota so bili takoj tja odposlani vojniki, ki so po enournem boju napadalce odgnali. Misli se, da so bili napadalci člani bolgarskega komiteja.

KRVAVO MAŠČEVANJE ZA PROPADLO POSOJILNICO.

Temešvar, 9. novembra. V bližnjem mestecu je bila nedavno ustanovljena posojilnica, ki je pa kmalu propadla. Krivci so pobegnili. Jako hudo prizadeti člani so v svoji razburjenosti sklenili umoriti člane ravnateljstva.

Včeraj sta bila bivša člana ravnateljstva propadle posojilnice Nikolaj Peteri in Jožef Turgu na ulici napadena ter tako pretepena, da je bil Peteri ubit, Turgu pa nevarno ranjen prepeljan v bolnico.

NAPAD V TIFLISU.

Tiflis, 9. novembra. Na živahnem trgu v Tiflisu je eksplodirala bomba. En policijski komisar, dva policista in ena mimogredoča dama so smrtno ranjeni.

MED RUSI IN JAPONCI.

Peterburg, 9. novembra. Med Rusi in Japonci na Sahalinu so resni konflikti. Japonci so potopili neko rusko tovorno ladjo.

PROTESTNA NOTA VATIKANU.

Madrid, 9. novembra. Vatikan je izdal protestno noto proti uvedbi civilne poroke na Španskem.

ROPARSKI NAPAD NA POŠTO.

Tiflis, 8. novembra. 20 roparjev, oboroženih s puškami, je napadlo pošto, ki je vozila 24.000 rubljev. Pošto so spremljali štirje vojniki, na katere so roparji streljali iz zasede. Vojakom se je posrečilo pošto rešiti.

BOJ MED RUSI IN HUNHUZI.

Harbin, 9. novembra. Neko rusko patroljo konjenikov ob meji je napadlo 300 Hunhuzov, 125 vojakov je zasledovalo Hunhuze in jih došlo. Razvil se je boj. Hunhuzov je bilo 20 mrtvih, od Rusov 1 mrtev, 5 ranjenih.

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borse 9. novembra 1906.

Založbeni papirji.	Dinar	Blago
1/2 majeva renta	99 10	99 30
1/2 srebrna renta	100 —	100 20
1/2 avstrijska krona renta	99 15	99 35
1/2 zлата renta	117 05	117 25
1/2 ogrska krona	94 85	95 05
1/2 zлата	112 60	113 10
1/2 posojilo dežele Kranjske	94 60	99 60
1/2 posojila mesta Spljet	100 50	101 50
1/2 Zader	99 30	100 30
1/2 bosn.-herc. žel. pos. 1902	99 85	100 85
1/2 češka deš. banka k. o.	99 66	99 10
1/2 f. o.	98 70	99 20
1/2 sast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	100 30
1/2 pešt. kom. k. o. s 10% pr.	105 —	106 —
1/2 sast. pisma Innerst. hr.	100 —	100 10
1/2 ogr. cen. deš. hr.	100 —	100 60
1/2 hip. banke	100 —	100 30
1/2 obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
1/2 obl. češke ind. banke	100 25	101 25
1/2 prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
1/2 prior. dol. žel.	99 50	—
1/2 juš. žel. kup. 1/2%	313 90	315 90
1/2 avstr. pos. za žel. p. o.	100 —	100 80

Srečke.	Dinar	Blago
Srečke od 1. 1860 1/2	215 —	219 —
1864	274 50	279 50
tiske	153 25	155 25
sem. kreditne I. emisije	284 —	294 —
II.	289 50	299 50
ogr. hip. banke	61 —	267 —
arbak 4 fra. 100 —	102 —	110 —
turške	63 25	64 25
Basilika	23 10	25 10
Kreditne	459 —	469 —
inomoške	78 —	85 —
Krakovske	88 —	94 —
Ljubljanske	57 —	64 —
Avstr. rud. kriša	47 90	49 90
Ogr.	29 50	31 50
Rudolfove	55 —	60 —
Salcburške	70 —	77 —
Dunajske kom.	506 —	516 —

Delnice.	Dinar	Blago
južne železnice	174 75	175 75
Oriavne železnice	474 —	475 —
Avstr. ogrske bančne delnice	1749 —	759 —
Avstr. kreditne banke	674 —	675 —
Ogrske	809 —	810 —
Živnostenske	242 —	243 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	706 50	710 —
Alpinske montan	6 4 —	6 05 —
Praske žel. indr. družbe	2675 —	2785 —
Rima-Murányi	576 75	586 75
Trbovljske premog. družbe	281 —	285 —
Avstr. orošne tovr. družbe	570 —	573 —
Češke sladkorne družbe	146 —	150 —

Valuta.	Dinar	Blago
20 kr. cekin	11 36	11 40
10 franki	19 14	19 17
10 marke	23 48	23 56
3 severne	24 06	24 12
Marke	175 5	177 5
Laški bankovci	95 80	96 05
Rublji	2 5325	2 54
Dolarji	4 94	5 —

Med. univ. dr. JOSIP STOJC,

bivši sekundarij deželne bolnice, ki se je strokovno izobrazil na dunajskih kirurških klinikah in bolnicah, bivši asistent na ortopedični kliniki profesorja Hoffa v Berlinu,

naznanja, da se je nastanil 2523 3—1

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22

kot **špecialist za kirurgijo, ortopedijo in operativno plastiko** in da ordinuje

dopoldne od 10 1/2—12 1/2 in popoldne od 4.—5.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji sračni tlak 736 0 mm

Čas opazovanja	Služba barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
8. 9. zveč	731 6	9 4	sl. svzh.	jasno	—
7. s jutri	733 3	4 5	sr. svzh.	del. jasno	18 0
9. 2. pop.	732 3	13 9	sl. jug	obl.	—

Srednja včerajšnja temp. 11 5°, noč 5 4°.

Proda se nov, ameriške vrste

harmonij.

Več pove gosp. **Ivan Kaom**, Volsko, Villa Cornelia. 2517 3—2

Služba

organista in cerkvenika

se odda. -- Več pove: Župni urad Lesce (Gorenjsko). 2492 3—3

75% oceneje

se dobé

izvirni pariški in berlinski modeli.

2533 3—1

10 gld. brez konkurence

Novi dolgi **paletoti** za dame iz angleškega modnega sukna (čista volna) in Duble.

Največja izbira

damskih kožuhov in jopičev in figarov kakor tudi konfekcije za gospe in dečke po zelo znižanih cenah.

Angleško skladiške oblek

O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Grand hotel „UNION“.

V nedeljo, dne 11. novembra t. l. v veliki dvorani

velik koncert

popolne ljublj. društvene godbe pod osebnim vodstvom g. kapelnika Paula spojen s 2536 2—1

pojedino Martinove goske.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 50 vinarjev.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izborno**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Volilna preosnova in volilna tehnika!

Sedanji položaj v naši avstrijski postavo-
vodažni zbornici je tak, da lahko z največje
gotovostjo trdimo, prihodnje volitve bodo
splošne. Volitve v postavodažne zbornice
naj bi res pokazale pravo in svobodno ljud-
sko voljo, tako da vodijo usodo države res
pravi ljudski zastopniki.

O tem vprašanju je priobčil dobro znani
dr. Adolf Daum obširno razpravo, v kateri se
peča z novo volilno preosnovo in pa z vol-
tchniko. Daum izvaja sledeča načela:

Ni odvisno vse, da se pokaže prava slika
ljudskega mnenja od števila volilcev in pa od
pravične omejitve vol. okrajev. Priprave za
volitve morajo biti že take, da se volilci po-
polnoma svobodno izjavijo o svojem mnenju
pri volitvah. Kdor hoče uspešno voliti, naj voli
skupno z onimi, ki zastopajo njegova načela,
da se zagotovi večina. Težišče volitev je v
tehnikah, katere se poslužujejo stranke pri vo-
litvah in ki mora ostati kolikor toliko tajnost
vsake stranke, ki se udeleži volitev.

Američanske stranke delujejo z velikimi
denarnimi sredstvi. Stroške nosijo ali kandi-
dati ali pa njihovi pristaši. Predvsem kupujejo
prav priprosto glasove. Cena je različna. Za
glas enega zamorca računajo navadno tri do-
larje. A na ta nekoliko oduren način ne dobe
večine glasov nižjega ljudstva. Zato si pa pri-
dobivajo strankina vodstva naklonjenost re-
vnejšega ljudstva z darovi v potrebi in rev-
ščini. Temu posodijo kak dolar, drugemu pre-
skrbe kak prosti železniški voziček. Poleg
teh sredstev pa pogoščujejo jako obširno vo-
litve po gostilnah-salonih. Sploh se vrši glavno
delo za volitve v Ameriki po gostilnah. V gos-
tilni. V mnogih gostilnah pridobe za »wor-
ker« in ga ne manjka ob volitvah v nobeni gos-
tilni. V mnogih gostilnah pridobe za »wo-
kerja« gostilničarja samega, ki potem obdeluje
svoje goste.

Ne torej samo po krajih, kjer ni še ljud-
stvo politično vzgojeno za skupno upravo in
kjer pomenja volitev pijačevanje in krvave
glave, marveč tudi po deželah, ki so politično
najbolj napredovale, so gostilničarji vplivni
delavci za stranko, kateri se pridružijo in ne
zanikajo učinka alkoholnih pijač, da pri-
dobe glasov.

Naravno je, da imajo gostilničarji večji
vpliv na volitve po krajih, kjer ni za shode
razven gostilne prostorov. V gostilni je gos-
podar le gostilničar ki pokaže lahko vrata, ko-
mur hoče.

Čim večje bo število volilcev in čim več
bo izvoljenih poslancev, tembolj pereče je
vprašanje, jeli vpliv gostilničarjev ne škoduje
izidu volitev.

Običaj je, da vsak ki pride v gostilnico,
da nekaj zaslužiti gostilničarju in naroči zato
jedi in pijače, in tako odškoduje gostilničarja,
ker je bival v njegovih prostorih. Kdor doma
je, naroča v gostilni le pijačo. Zato pa prodajo
pri volitvenih pripravah in ob volitvah mnogo
več pijače. To dejstvo se mora obzhalovati že
samo ob sebi, ako vpoštevamo kako se množe
od dne do dne nezgode, bolezni pa tudi smrtni
slučaji zaradi nezmernega uživanja alkoholnih
pijač.

A še hušje nego pomnoženo uživanje al-
koholnih pijač ob volitvah pa škoduje uživanje
tudi izidu volitev samih. Če se pojavlja
nezmerno uživanje kot agitacijsko sredstvo,
se to dela z namenom, da se omrači volilčeva
jasna sodba in njegova politična razsodnost in
to se čuti pri izidu volitev.

Mož iz ljudstva izpolnjuje svoje držav-
ljanske pravice, ki mu nalagajo toliko krvnih
in denarnih žrtve, le ko voli ljudskega zastop-
nika. Zato pa mora to pravico izpolnjevati po-
polnoma neodvisno in svobodno in tudi pre-
mišljeno. Vodilo načelo splošne vol. pravice
je, da izpolnjuje vsak volilec svojo volilno pra-
vico resno in z zavestjo, na nastopi pri vo-
litvi za koristi vsega ljudstva ali vsaj onega
stanu, oziroma sloja, h kateremu spada.

Gostilničarji so, kar sami priznavajo, z
malo enopetinsko izjemo popolnoma odvisni
od alkoholne industrije in toraj nasprotujejo že
načeloma vsakemu kandidatu, ki zastopa al-
koholni industriji nasprotno koristi. A tudi
druge skupine, če razpolagajo s potrebnimi
sredstvi, si lahko pridobe gostilničarje, da pri
njih pogoščajo volilce, ne da bi jim mogel kdo
očitati, češ da podkupujejo volilce. Brezplačno
pije pač marsikdo rad. In če sedi mož pri ko-
zarcu, pa ga obdelujejo agitatorji pod gos-
tilničarjevo zaščito za svojo stranko. Gostilna,
v katero vstopi, odloči, kateri stranki bo od-
dal svoj glas. Kam privedejo agit. sredstva
in kako se vporablja alkohol pri volitvah nas
uče zapisniki legitimacijskih odsekov raznih
parlamentov.

Po alkoholu preneha resno premišljena
svobodna volitev vselej, kadar prično stranke
agitirati s tem obžalovanja vrednim sredstvom
Ljudske koristi se izroče onim, ki največ in
najbolj pogoščajo volilce. Volitve koristijo si-
cer koristim konsuma alkoholnih pijač, ne pa
ljudskim koristim.

A ne glede na to moramo vpoštevati še
druge važne razloge.

Italijanski jurist Scipio Sighele trdi, da os-
tanejo skrite korenine nagnjenja do tatvine,
umora in do seksualnih zločinov pri posamez-
niku, dokler živi sam zase. Osobito dobra
vzgoja vpliva na to, da se ne razvijajo kore-
nine slabih lastnosti posameznikov. A vsi ti
pojavi se strašno in nenadoma ponove in po-
množe, v dotiki z drugimi osebami. Množica
je ugodno zemljišče, na katerem se baci zla
jako lahko razvija in uniči, kar je dobrega.
Sighele sodi, da je množica enaka kupu suhega
smodnika, ki se razpoči, ko se mu približaš z
vžgalico. In sicer se to pojavi pri vseh večjih
pojavi množice in osobito ob političnih volit-
vah. Divjost hudodelcev v množici in pa raz-
burjenje se pomnoži s številom zbranih že v
treznem stanju, a še bolj pa pomnoži oboje, če
so ljudje natrkani, kakor pravijo.

Zdaj si pa mislimo one razburilne prizore
ki se bodo pojavljali oni dan, ko bodo volili v
celi državi prvič po načelih splošne volilne
pravice. Razburjenje zaradi strankinih na-
sprotstev in pa posledice manj ali več zavžitih
pijač bodo odstranile vse zapreke samosebe-
obvladani. Kje li naj bodo dovolj orožnikov
in pa policistov, da bi pravočasno preprečili v
celi državi izgred, ki se bodo brez dvoma po-
javili v velikem obsegu.

Najbolj izraženo demokratično čuvstvo
imajo Norvežani in pa Američani. In na Nor-
veškem pa tudi v večjih državah velike repu-
blike severoameriških Zedinjenih držav so se
že zdavnaj zavedli nevarnosti vpliva alkohol-
nih pijač ob dnevnih volitvah in zato so prepo-
vedali ob takih dnevih popolnoma vsako toče-
nje alkoholnih pijač.

Naj li mislimo in Avstriji na tako prepo-
ved? Sicer so nastopila zanjo protialkoholna
društva, kar je njihova dolžnost. A nihče noče
resno nastopiti za to važno stvar. Dnevno ča-
sopisje je tesno zvezano s koristimi alkoholne
industrije in gostilničarjev, zato molči . . .

Književnost in umetnost.

* **Demonična misel** — „Slov. Narod“
dne 7., novembra piše tako-le: »Askerc nam
je v svojih »Junakih« podal malo galerijo
umetniško izklesanih kipov. Verzi njegovi so
jekleni, kakor bi bili kovani od srebra, in
dikcija je plemenita. Med globoke srčne tone,
ki jih ubira Askerc, zadone časih glasovi pre-
proste ljubeznjive komike. Plastika posamič-
nih pesmi je čudovita, vse pa nadkriljuje ve-
likost idej, ki jih opeva Askerc z žarko vnmemo
ves prevzet demonične, silne misli naciona-
lizma in svobode.« Pojte se solit s takimi
neumnostmi! Ali je res še kak topoglavec, ki
bi to verjel. Res demonična prismojenost!

* **Dr. Dragotin Lončar: »Politično živ-
ljenje Slovencev«**. V Ljubljani 1906. Cena 60
vin. Prodaja L. Schwentner. V »Naših Zapis-
kih« je letos izhajala Lončarjeva zgodovinska
študija o razvoju slov. političnih strank. Sedaj
je izšla v posebni knjižici, ki se nam predstavlja
kot prvi zvezek knjižnice političnih in so-
cialnih spisov. Lončarjevo delo je pregledno,
pisano v mirnem slogu opazujočega zgodovi-
narja in nepristranskega. Pač se pozna pisatelju,
da stoji na svobodnomiselnem stališču, in da
vsled tega z neko boleščjo študira propadanje
liberalnih struj, toda pove ga pa vendarle. O
vzgojnim in gospodarskem organizacijskem
delu ne govori, dasi bi se razvoj našega poli-
tiškega življenja mogel umevati le na ti pod-
lagi. Pisatelju je glavni vir časopisje in zna-
čaji posamičnih politično delavnih oseb. To je
premalo. Priznavamo pa, da se na 33 straneh
ne da vse povedati. Kdor se zanimlje za politi-
ška vprašanja, bo Lončarjevo knjižico s pri-
dom bral.

* **Umrli** je nemški pisatelj Henrik
Seidl.

Gospodarstvo.

g. **Kletarski tečaji**. Znano je, da je kletar-
stvo na Kranjskem v primeru z drugimi, bolj
naprednimi, vinorodnimi deželami še na jako
nizki stopinji — ter da je nujno potrebno, da
se naši vinogradniki z vso resnostjo poprimejo
boljšega kletarjenja, ako hočejo pridelavati
dobro, okusno in stanovitno vino in z istim s
pridelki drugih dežel uspešno konkurirati. Kaj
pomaga najlepše grozdje iz najboljšega vino-
grada, ako iz njega gospodar ne zna pripra-
viti fine, žlahtne in stanovitne vinske kapljice?
Istotako je znanje umnega kletarstva neob-
hodno potrebno za vinske trgovce in gostilni-
čarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelov-
alcem in občinstvom in ki lahko iz najbolj-
šega vina najslabše naredijo, ako ž njim pra-
vilno ne ravna. Da se ponudi interesentom
prilika, izobraziti se teoretično in praktično v
umnem kletarstvu, priredi dr. kr. vinarški nad-
zornik Buhoslav Skalicky pri državni kleti v
Novem mestu tekom prihodnjih zimskih me-
secev več trodnevni kletarskih tečajev. Kdor
se misli enega teh tečajev udeležiti, mora se
pismenim potom ali ustno zglasiti vsaj do 25.
novembra t. l. pri dr. kr. vinarskem nadzorstvu
v Novem mestu. Ker je število učencev za
vsak tečaj omejeno, priporoča se, da dotičniki
prošnje prej ko mogoče vpošljejo. Vsak, kdor
bo v tečaj sprejet, bode pravočasno in sicer

vsaj en teden pred pričetkom tečaja, pismenim
potom obveščen.

g. **Število in vrednost domačih živalij v
Ameriki**. Po uradnih cenitvah je bilo v za-
četku leta 1906 v Zedinjenih državah severne
Amerike 18:7 milijonov konj, 3:4 milijonov
mul ali mezgov, 19:8 milijonov krav-mleka-
ric, 47 milijonov druge goveje živine, 50:6
milijonov ovac in 52:1 milijonov prašičev. —
Vrednost vse te živine so cenili na okroglo
670 milijonov dolarjev.

g. **Neverjetne razmere v ameriških
klavnicah**. Potom romana je izvedel svet
grozne stvari o strašnih razmerah v ameri-
ških klavnicah, kjer koljejo živino za izvoz
in svetovni promet. Predsednik Roosevelt je
ukazal takoj stroge preiskave v klavnih pod-
jetjih in preiskovalne komisije so našle de-
jansko stvar, ki se niti popisati ne morejo.
Iz poročil preiskovalnih komisarjev priobču-
jemo sledeče: V oddelkih, kjer luščijo meso od
kosti, mečejo meso kar na tla v velike kupe.
Delavci hodijo s čevlji po mesenih kupih, si
izbirajo pripravne kose, jih mečejo na tla pri
svojih mizah, ki so navadno, kakor tudi tla,
silno umazane in z nesnago pokrite. Pri raz-
rezavanju mesa ga pritiskajo na predpasnike,
ki so redno zelo neznansko umazani, tako da
se vsled maščobe in nesnag ne more dog-
nati, jeli so predpasniki iz usnja ali tkanine.
Opazovalo se je tudi, da so se meseni odpadki
pobirali z lopatami s skrajno umazanih tal in
so se metali v sode ali pa naravnost v meso-
rezne stroje. Tla v delavnicah so večinoma
mokrotna, spolzka, delavnice dostikrat temne,
slabo zračne, o snagi navadno niti pojma ni,
delavci brezobzirno pljujejo na tla med meso.
Skratka, našli so meso nagromadeno na uma-
zanih tleh, na malokrat osnaženih mizah, v
gnjilih vozičkih, pomešano z zemljo, steklenimi
zdrobci, nesnago in izmečki jetičnih in dru-
gačeh bolnih delavcev. V nekem oddelku, kjer
so izdelovali »najboljše« vrste klobasic za iz-
voz, prevažali so mes. kose v strašno umaza-
nih vozičkih, metali meso na umazane mize in
hodili po teh mizah. Kose so razrezavali z ne-
umitimi rokami kleče na mesu v nesnažnih
oblekah in predpasnikih. V tem oddelku ni bilo
niti vode za umivanje. Izdelovali so »fine klo-
basice«, ki so jih poznavalci dobrih rečij už-
ivali nekuhan. — Zopet v drugem slučaju so
videli polniti sode z mesom, ki se je metalo
z nesnažnimi lopatami in mesu primešavati
umazane odpadke, ki so že več dni ležali na
nesnažnih tleh. — V nadaljnjem slučaju so pre-

gledovalci dobili cele kupe kuhanih mesenih
odpadkov, ki so bili vsi izprideni in zdravju
škodljivi, poleg njih so ležale razrezane svin-
ske kože, ostanki vrvi in mesenih odrezkov in
iz vsega tega so izdelovali posebne vrste
gnjati »Potted Ham« imenovane. — Po od-
ločnem nastopu Roosevelta so se razmere iz-
boljšale.

g. **Argentinska republika in izvoz živine**.
Od 20. aprila t. l. naprej je prepovedan izvoz
goveje živine, ovac, koz in prašičev iz cele
Argentinijske.

g. **Cena mesa, nekdanj in sedaj**. Kako
v druginj s časom vse napreduje, nam jasno
kaže cena mesa. Leta 1812. veljal je kilo-
gram govejega mesa 37 vin. L. 1820. 38 v.
1830. 43 v, 1840. 50 v, 1850. 65 v, 1860.
83 v, 1870. 1 K 13 v, 1880. 1 K 23 v, 1890.
1 K 21, 1900. 1 K 50 vin.

Deklica

k enemu otroku se išče. Lahko je tudi
starejša oseba, katere zna popolnoma oskr-
bovati novorojenega otroka. Imeti mora
skrb in ljubezen do otrok. Nemščine zmožne
imajo prednost. Vstop od 1. do 10. decembra.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo
„Slovenca“.

2500 4 3

Prodajalka

izvežbana v špecerijski stroki, zmožna slo-
vensščine in nemščine, dobra računarica
dobi takoj službo. Plača po dogo-
voru.

2532 3-2

JOS. SCHUMI, Ljubljana, Gradišče.

Hiši naprodaj

blizu Ljubljane.

2509 5-3

V **Novem Vodmatu** prodasta
se **2 hiši** po jako nizki ceni, ena pri-
pravna tudi za jako veliko delavnico.

Poizve se pri upravnistvu „Slovenca“

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta s nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki za-
brani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje
pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogošte-
vilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih
in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. VASO PETRIČIČ-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy in Anton Kanc v Ljubljani, M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

873 52-25

H. SUTTNER urar, Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža

prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih

švicarskih ur,

brilantov, zlatnine in sre-
brnine v veliki izbiri

po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res
fino in dobro, je to, da
ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine
pohvalnih pismem je vsakomur prostovoljno
na ogled, da se lahko sam prepriča.

Prosim, zahtevajte veliki, novi
cenik, ki se pošlje zastoj in
poštne prosto.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000 —.

Rezervni zaklad K 200.000 —.

sprejema od 1. novembra tekočega leta vloge na
vlozno knjižico in 4 1/2 0 ter jih obrestuje od dne vloge do
na tekoči račun po 4 1/2 0 dne vzdiga;

obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na
4 1/2 0 začeti s 1. novembrom t. l.
Rentni davek plača banka sama.

2291 253

